

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.
VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.
HIRDETÉSEK:
Elszámolt pont sor egyszer 20 fillér.
minden következőnél 16 fillér.
Nyitólár sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és eszanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 882.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 161.

Arad, 1906.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Vasárnap, szeptember 30.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vendégeink: Rákóczi utja.
- Az adóreferum.
- A vármegye virillistái.
- A smekking jegyében.
- A városi hivatalnokok drágasági példéka Kubelik aranybányái.
- A kőszénársl.
- Tizenkét éves telvajkirály.
- A plébániák és a vadhánesség.
- Éhszertelvaj uriaszony.
- Koronatanács Schönbrunnban.
- Tenáltek egy főnri esküvén.
- Hare a gyemer körül.
- A cepi és a hídeg.
- A pótdé tis éve.
- Csarnok: Értelmentés. Iria: Szántó Kálmán.

Rákóczi utja.

Arad, szeptember 30.

Kétszáz esztendeje annak, hogy Magyarország legnagyobb, legdicsebb fia, szabadságharcaink legendás alakja: a *fejedelem*, reménytelenül és hazátlanul bujdosott ki nagy Törökországba, hogy most, annyi idő után a miniszterelnök menlevelével visszatérjen tovább porlania ismét oda, a hel élnie, hálnia nem volt szabad — a hazájába? nem, csak *otthonába*.

Mert hiszen azt sem tudjuk, van-e még, vagy van-e már a magyarnak hazája? Hogy a magyaroké marad-e az a föld, melynek szabadságáért Rákóczi küzdött s melynek birtokáért most az osztrákok, a nemzetiségek s az internacionális szociális-

ták harcolnak? Ki állithatná, hogy a most kötött paktum állandóbb helyzetet teremtett, mint a szatmári békekötés, hogy a koalíció visszaszerezte, a mi a majtényi sikon és Világosnál elveszett?

Oh áldott csontok, oh megszentelt halmak! Elszorult szívvel és könnyelt szemekkel fogadunk és újra meg újra temetünk a szomoru pompa közepette szorongva kérdezzük, vajjon lesz-e itthon az a pihe-nésed, a mi volt nagy Törökországban a pogányok között? Attól félünk, korán jöttél nagy fejedelem haza; nincs itt béke, nincs itt nyugalom, a csöndes részvét helyett a lét és nemlét haláltusájának izgalma borul a temetők fölé s még a föld is remeg, a hova halottainkat pihenni rejtjük.

A hír ma vette szárnyra a kormányzó rendeletét, melyet a nemzet legszentebb ereklyéinek haza szállítása végett a szék-város közönségéhez intézett. Csak kevesen menjenek, csak csendesen legyenek, a kik hozzák. Igaza van. A tragikum, melyet a kurucvilág összeomlása felidézett, még ott ül a koporsón, ehhez a zajos pompa nem illik, a lelkes önbizalom mellette még idő-előtti. Hiszen még *el* a fájdalom, mely együtt feküdt a szent mártírral a koporsóba és ki talál abból törni.

És a nemzet maga ösztönszerűen érzi, hogy a nagy Rákóczi utja csak gyászmenet és nem diadalmi ünnep.

A nagy nemzeti eszme, a melyet a hős

képviselt, a melyért harcolt, gazdagságát, tüzhelyét feláldozta s érette számkivetést és kegyelemkenyeret cserélt, — ez az eszme ma sem ül még diadalt, küzd a hagyományos ellenségekkel, sőt magában a magyar népben folyton szaporodnak azok, kik megtagadják s a hatalom, a megélhetés föltételeihez kötik.

A szabadság főséges ideálja, melyért Rákóczi hősei oly bőven ontották véréket, vajjon megvalósult-e s szabaddá lett-e a föld azóta a kétszáz esztendő óta, a mikor el kellett hagyniok, mert elvesztették?

A győzelmes ellenség lovagias utóda nyitott nagylelkűen kaput a koporsónak abba az országba, melynek szabadsága egy eskühöz és egy élethez van kötve, — s nem a *Libertas* nemtője.

De félre az aggodalmas kétséggel! Voltak már súlyosabb napjaink is a mostaniaknál, bár ezek békéje is egy ideig-óráig tartó bizonytalan kötéstől függ s az ezer éves alkotmány élete csupán egy-két évre van biztosítva; mégis — csak a közelmultra tekintve — volt gonoszabb időjárás is fölöttünk. Azért nem hibáztatjuk azokat, akik annak idejében a szent halmak hazaszállítását politikai okokból szóba és tervbe hozták.

Reméljük, hogy talán az ereklyék itthon csodát művelnek. Egygyé teszik a nemzet széthuzó, pártoskodó fiait és szorosabbá fűzik a kapcsolatot nemzet és fejedelme között, mint a hogy a király is

A hétről.

Nekrológ egy kirakat fölött.

Nem bánom én, akármi történt
E hó-zavarta hét alatt;
Hogy valamennyit dalba fűzzem,
Nem keresek rá fonalat.
Az ringat el csak hangulatba,
Bár ingerlőbb tárgy is akadt:
Bezárult, — s többé föl se nyílik
A kékre festett kirakat.

Hahogy Arad Isten kalapja,
Ez rajta a bokréta volt,
S az égről rá — kékről a kékre —
Mosolyival ragyogott a hold.
Nevetsz... egy csintalan kalandon
Mulatod, vén csillag, magad?
Melynek révén rossz hirbe tévedt
A kékre festett kirakat?

A mint a szerelem nyomában
A sárga ármány agyarog,
A kirakatot úgy kísérték,
A fizetési zavarok.
Kísérték, — míg egy nap örökre
Került reája a lakat,

S hitelezőknek lesz a konca
A kékre festett kirakat!

S én sirattam a kékre festett
Vasablakot egy héten át;
A sors Aradnak az ilyennél
Különb prezentet ugy sem ad.
Kormány nem ad hidat, kaszárnyát,
Shrubsole nem hoz új gyárakat,
Nem egyéb a mi aratásunk:
Egy kékre festett kirakat.

És nincs egyéb különlegesség
Az utcákon, teren, közön:
Ezt mutatjuk az angoloknak,
Az Eighty klub, ha erre jön.
S kétségtelen, hogy erre szintén
Találnak himes bókokat:
Londonban van, hej, számos utca
De nincsen ilyen kirakat!

És megnyílik a téli színház
Az ábcének rendszerén,
Ily bérlettel békén beéri
A direktor, a ki szerény.
S a premiérre, reprizekre
A publikum csak ugy szakad,
A színház mégis jobb üzlet, mint
A kékre festett kirakat.

A színháznak attrakciója
Egy pályadijas dráma lesz,
Melyet a Kölcsey-szakosztály
A pályadíjjal bélyegez.
S mi lesz a sorsa? Szindarabra
Baj, ha nyer pályadíjakat:
Mert megbukik, a mint te buktál,
Ó, kékre festett kirakat!

Ó, mert manapság a bukástól
Biztosra ment mi sem lehet,
A borbiztos-állás se biztos,
Ha megváltoznak a szelek.
Új korszak van, új lesz a biztos
S hoz új államtitkárokat,
S helyet ad az új kirakatnak
A kékre festett kirakat.

Akárminő színűre festnek
Az emléked köztünk marad;
S a melynek híressége voltál:
Tanuljon belőled Arad.
Ha még tovább így pótdadózik,
A szomoru sors ráragad:
Az lesz a vége, mint tenéked,
Te kékre festett kirakat!

Forgács.

megnyitotta szívét a magyar népszabadság harcainak hagyományai előtt s megadatni rendelte a fejedelmi diszt és tisztességet azon hős porainak, kit életében egyik őse hazájából száműzött.

Az adóreform.

(Eltörlik a másodosztályu kereseti adót. — Nem lesz progresszív földadó.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, szeptember 29.

A Wekerle-kormány programjában szerepel az adóreform is, még pedig a progresszivitás alapján. A kis embert, a kisbirtokosokat, a szegényebb néprétegeket ez a kérdés igen közelről érdekli, de a mai napig az elavult, igazságtalan adórendszer megváltoztatásáról — egy-két homályos ígéreten kívül — alig volt szó. Most azonban megbízható helyről jön az értesítés, hogy a pénzügyminisztériumban már dolgoznak az új adótörvényen. A kormány terveiről ezeket árulják el:

„Az adóreform igen nagy anyagot felölő munka s a miniszterelnök legkésőbb november végén készülhet el a nagyszabású törvényjavaslattal. A miniszterelnöknek, a mint a terveibe beavatottak állítják, minden törekvése oda irányul, hogy a kormány ígéretéhez és a függetlenségi párt ismeretes álláspontjához képest az új törvényben, a mely ponton csak lehetséges, érvényesítse a fokozatosság elvét. Az új törvény részleteibe bepillantani még nem lehet, annyit azonban megtudtunk, hogy például a másodosztályu kereseti adót végképpen el fogják törölni. Ezzel egy régi bajt szüntet meg a kormány, mert hiszen a másodosztályu adó ellen volt mindig leggyakoribb a panasz. A földadó dolgában is új kulcsot keres a kormány, de ez már nehezebb kérdés a kataszter miatt.”

Természetesen csak a legnagyobb megelégedéssel fogadhatjuk a másodosztályu kereseti adó megszüntetését. Ez pozitív eredmény, de az már egyáltalán nem helyeselhető, hogy a kormány csak ott akarja életbeléptetni a fokozatosságot, ahol „lehetséges”, s nem tekinti vezérelvnek az adózás rendezésénél. Pedig, ha nem csalódunk, a progresszív adó a többségben lévő függetlenségi pártnak sarkalatos elve. Különösen a földadó kérdésében nélkülözünk faj

dalmasan a fokozatosság hangoztatását. Hiszen, ha valahol, úgy itt volna a kormánynak kötelessége első sorban, hogy könnyítsen a szinte elviselhetetlen terhek alatt nyögő kisbirtokos osztályon.

Az igaz, hogy a többséget alkotó elemek — szemben minden programmal és kortesigérettel — rögtön a kormány körmére koppintának, ha a nagybirtoknak kellemetlen adóreformot terjesztene a képviselőház elé. És éppen itt a baj. Mert a kormánynak egyenesen süjtania kellene a nagybirtokot, nem büntetéképpen, hanem azért, hogy elősegítse feloszlását, kisbirtokokra való tagozódását. De bármik szándékszik is tenni a kormány, annyi bizonyos, hogy a mai igazságtalan adórendszert meg kell változtatnia, mert tűrhetetlen állapot, hogy a nagy előnyöket élvező latifundiumok mellett az adóprás által teljesen kisajtott kisbirtok végleg elenyvedjen.

Az is igen sajnálatos, hogy a fogyasztási adóról mélyen hallgat a krónika, holott azt rebesgetik, hogy a kormány föl fogja emelni a fogyasztási adót: az az adónemet, amely a legközvetlenebbül érinti a szegény lakosságot, a kisembert. Ezenkívül még azt is konstatálnunk kell, hogy eleddig a létminimum adómentességéről sincs szó, pedig ezt is ígérték, — ott van a függetlenségi párt követelésai között. Ugy látszik, a népjóléti program más a teóriában, s más a gyakorlatban.

A vármegye virilistái.

(Legtöbb adót fizetők névsora.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, szeptember 29.

Aradvármegye igazoló választmánya ma id. *Nacht*-nél Ödön elnöklété alatt ismét ülést tartott, amelyen végleg megállapította a törvényhatósági bizottság legtöbb adófizető tagjainak jövő évi névjegyzékét.

Jelentékenyebb változás az idel írtával szemben csak annyiban állott be, hogy a virilis tagságra jogosító adóösszeg 450 koronára emelkedvén, a törvényhatósági bizottság eddigi virilis tagjai közül — a névsor végéről — mintegy harmincan kimaradtak és helyükbe új tagok kerültek, akik magasabb adóösszegekkel szerepelnek.

A névsor élén ismét *Solymossy* Lajos báró

(Apatele) áll 33 727 korona adóval, míg az utolsó helyet *Solbach* János (Glogovác) foglalja el 464 korona adóösszeggel.

A névjegyzéket október 1-től tízenöt napi közszemlére teszik ki *Boros* Iván tb. főjegyző hivatalos helyiségében és ugyanezen idő alatt kell benyújtani az igazoló választmány megállapítása elleni felszólításokat is. Itt közöljük a teljes névsort, megjegyezvén, hogy a csillaggal jelzettek adója kétszeresen van számítva:

	Korona
<i>Solymossy</i> Lajos báró Apatele	33727 28
<i>Wenckheim</i> Frigyes gróf Kigyós	28156 68
<i>Károlyi</i> Gyula gróf Mácsa	23232 94
<i>Zselénski</i> Róbert gróf T. Ujfa u	18005 86
<i>Edelsheim-Gyulay</i> Lipót gróf Bpest	16880 35
<i>Bohus</i> Zsigmond báró Világos	12599 71
<i>Szapáry</i> István gróf Albert-Itsa	9630 27
<i>Bohus</i> László báró Világos	9141 35
<i>Gantner</i> A. Károly Ujszentanna	8960 77
<i>Bohus</i> Lajos báró Világos	8605 23
<i>Szilberelsz</i> Simon Ujszentanna	6257 42
* <i>Czárán</i> Márton Arad	5853 20
<i>Sernthal</i> Salamon Temesvár	5449 86
<i>Kintzig</i> János Tóvisegyháza	5035 62
<i>Hámory</i> László dr. Arad	4396 36
<i>Kintzig</i> Béla Konop	4308 28
<i>Bele</i> János Kerülő	4145 65
* <i>Telbisz</i> Alajos Megyesegeháza	4079 20
<i>Grosz</i> József Lippa	3882 26
<i>Purgy</i> László Sofronya	3576 93
<i>Holländer</i> Sámuel Csermő	3543 49
<i>Bánhidv</i> Antal báró Arad	3293 23
<i>Almay</i> Ölvér Alesit	3254 04
* <i>Friedmann</i> Jakab Szapáryliget	3 36 59
* <i>Weisz</i> Lipót Szintye	3172 18
<i>Löwy</i> Márkus Apatele	2934 92
<i>Raisner</i> Emánuel Gyula	2813 —
<i>Takácsy</i> Sándor dr. Tóvisegyháza	2805 99
* <i>Adelmann</i> András Ujszentanna	2700 —
<i>Löwinger</i> Ignác Gurba	2598 19
<i>Vertán</i> Ernő Csermő	2555 91
<i>Fehér</i> József Szörös	2551 98
<i>Rauchbauer</i> Nándor Ujszentanna	2490 97
<i>Friebeisz</i> Miklos Kurtics	2395 47
* <i>Bucurka</i> József Otlaka	2362 24
* <i>Jakabffy</i> Is van Budapest	2312 64
* <i>Paikert</i> Henrik Szörös	2300 60
* <i>Ujj</i> János Kisjenő	2274 42
* <i>Vásárhelyi</i> Dezső Lőkősháza	2172 40
* <i>Vásárhelyi</i> József Lőkősháza	2168 29
<i>Soldner</i> Bernát Berzova	2105 91
<i>Putá</i> Manó, Ópecska	1996 69
<i>Haiszler</i> József Arad	1986 22
<i>Königsseg</i> Fidél gróf Tauc	1957 50
<i>Schödlinger</i> Sámuel Erdőhegy	1956 94
<i>Leopold</i> Zsigmond Arad	1950 23
<i>Kapdebé</i> István Talpas	1900 61
<i>Lilienberg</i> Sándor Gurba	1890 —

Szüreti komédia.

Irta: Csérez.

Pandura Máté segédjegyző halálosan szerelmes volt a barangfalvi főjegyző ur kedves leányába, *Ilkába*.

Mint hogy pedig *Ilka* kisasszonynak nem nagyon volt kik közt válogatnia: eleinte türe ezt a hajlandóságot, később pedig már viszonozta is.

Egyrészt boszu műve volt ez a viszonzás. Abban rejlett az előzménye, hogy a segédjegyzőgábiró, aki időnkint hivatalos ügyben „kiszállott” *Barangfalvára*, hirtelen megházasodott, mint hogy jó párt csinálhatott; pedig *Ilka* kisasszony is számított rá titokban, azok után, amiket a s. szolgabíró ur egyszer-máskor a fülébe sugdosott.

No de ez elmúlt és *Ilka* kisasszony is azt gondolta, amit a közmondás mond, hogy: „jobb ma egy veréb, mint holnap egy tuzok”; — elkezdett beleszeretni a segédjegyzőbe, helyesebben jegyzősegébe, akit *Pandura* Máté hívnak és az az igyekezete ugyan hogy sikerült is.

A segédjegyző annyit sóhajtozott, hogy *Ilka* kisasszony végre megkérdezte: mi baja magának, *Pandura*?

— Hej, nagy az én bajom, kérem szépen, volt a népszínművek hangján elszavalt válasz.

— Ugyan mi no; — hátha segíteni lehetne rajta.

Ezt még *Pandura*, a félénk és szerény *Pandura* is bátorításnak vette. Felkiáltott: O kisasszony! és ítéldre ereszkedett.

A leány kacagni szeretett volna, de megelégedett azzal, hogy mosolyogjon.

— Keljen fel, — mondta, — a szomszédék nagyon kíváncsiak, s átkukucskálnak a palánk hasadékan.

Ez a jelenet tudniillik a lugasban folyt le, közel a kerítéshez, amelyen tul özvegy *Küllösné* hívogatta az apró marhát, hangos szóval: pipipil pipipil!

A fiatalok ettől fogva „értették” egymást, de a külvilággal szemben nagyon titkolóztak. — A főjegyző tudniillik rátartó ember volt, aki a leányát aligha szánta hoiml jöttmentnek, már pedig *Pandura* az ágrólszakadtak mintaképe vala.

Ennek a tudatában kétségbe is esett és csak tovább sóhajtozott. De *Ilka* kisasszony bátorította: — Ne féljen Máté, van nekem eszem maga helyett is. Holnap kezdődik a szüret; mind kint leszünk a hegyen, s ha apusnak jókedve lesz, — pedig lesz, mi helyt a doktor meg a patikárius kijön és megisznak együtt egy pár pohár bort, — akkor maga csak vájon neki bátran és mondja meg, mi a szándéka velem.

Álmatlan és izgatott éjszaka után csak ugyan kint volt *Pandura* másnap a szüreten és szivdobogva leste, mikor következik el az ő

vértanúságának a pillanata. Szentül meg volt győződve tudniillik, hogy amint a vakmerő legket kimondja, a főjegyző menten agyonüti, vagy legalább is kiveri a présházból, s világszuljává teszi.

Majd ésszerogyott, amikor *Ilka* kisasszony beszélt az ajtón: *Pandura*! — Azt hitte, hogy így fogja folytatni: no most! rajta! bátran! — Elhelyett a kisasszony egyszerűen így szól: táviratot hoztak magának, jöjjön ki.

Pandura kiment és az oly ember bohóságával bontotta fel a táviratot, aki nagyon ritkán kap e fajta értesítést. Alighogy bepillantott, felkiáltott: — Most már mindent merek!

A táviratban ez volt: „*Janka* néni meghalt, mindenét ránk hagyta, öcséd.”

Erről a *Janka* néniéről, aki módos özvegyasszony volt, többször is beszélt *Pandura* az ő imádottjának, de reménytelenül. — Ugy festette le, mint ridegszívű, körlelhetetlen teremtet, aki gyűlölte a *Pandura* családot, mert az öreg *Pandura* fiatalkorában nem őt vette nőül, hanem a hugát. Azért férjhez ment később egy gazdag mészárosához, akit szerencsésen megütött szután a guta; — de a gyűlölködéssel csak nem hagyott fel özvegykorában sem.

És íme, mily csuda, mily szerencse! A vagyont mégis rájuk hagyta. Mily nemeslelkű nő volt titokban, lám!

Sorsának nagyzerű fordulatától elragadtatva, kiegyenesedett *Pandura* Máté, és biztatás nélkül is elője toppant a főjegyző urnak. Kedves princípálisom, mondta lármás hangon, most

Valerian József Világos 1850 48
Brandelsz Henrik Simánd 1836 83

Gantner Vilmos Újszentanna 1828—, Czárán Géza Seprős 1815 86, Farkas Sándor Arad 1789 90, Mahler György Elek 1760 54, Korbuly István Arad 1758 40, Messer Lipót Kisjenő 1695 05, *Henger Károly Újszentanna 1688 20, Bosnyák Imre Holdmészes 1617 42, *Kovács Béla Somoskészi 1610 24. id. Hammer György Elek 1599 65, Kapdóczy Károly Talpas 1591 50, Konopy Kálmán Ódvos 1586 84, Babó Iván Arad 1554 42, Mahler Tamás Elek 1546 44, Urbán Iván Simánd 1540 30, Ruzs István Ottlaka 1509 41, Mairovitz Mor Radna 1503 49, Vörös Henrik Szemlak 1482 28, Mittler Izidor dr. Arad 1389 97, Bolyos Mátyas Pécska 1389 10 Wittman János Elek 1368 13, *Wille Mihály Simánd 1278 80, *Ifj. Istvánffy Béla Szemlak 1248 89, Kádár József Berza 1236 53, Elías Szlamon Ó Pécska 1235 88, *Ackermann Ferenc Újszentanna 1198 30, ifj. Gantner Károly Újszentanna 1192 36, *Kripp József Pécska 1173 84, *Kokas József Kisjenő 1155 80, Stengl Ignác Kispereg 1123 04, Spitzer Mór Szemlak 1121 68, *Kodrahn János Sikló 1109 12, Fábrián László Arad 1108 42, Wiesenmeier János Újszentanna 1102 04, Zimmermann Ádám Újszentanna 1099 01, *Scherer Sebestyén Arad 1086 40 Wittman Antal Elek 1084 40, *Elías Simon Ó Pécska 1083 78, *Morár Vajér dr. Radna 1082 16, Nacht Viktor Arad 1080—, *Vertán Arur Talpas 1080—, Schillinger József Kisjenő 1078 94, Jeger József Glogovác 1075 18, Bogdánffy Béla dr. Arad 1038 22, Gálik János Medgyesegyháza 1036 27, id. Fackelmann Ferenc Simánd 1031 06, id. Zsiros Pál Medgyesegyháza 1012 30, *Szathmáry Géza Pécska 992 32, Czifra János Sofronya 991 80, *Popovics Dóme Csermő 991 56.

Braun Fülöp Erdőhegy 990 04, Weiszberger Mór Gurahonc 985 92, Kozma György Mikalaka 976 70, Török Gabor Duud 967 16, *Illmann István Világos 939 69, *Steiner Miksa Szapárliget 939 28, *Boles Augustin 938 40, *Török Géza Simánd 935 44, *Székula Axend Simánd 931 45, Mahler Mihály Pankota 931 04, Nuszbaum Zsigmond Borossebes 928 61, *Friedmann Gyula Szemlak 906 56, Moskovitz Mór Csúcs 906 36, Schiller Mór Pécska 887 62, Kohn Mór Szingya 883 65, *Kra Karácson Borosjenő 882 34, *Novák István Pécska 879 36, Tripon János Ágrs 873 44, Purgyi János Sofronya 873 19, *Kreitler Antal Újszentanna 878 87, Wolf Adolf Drauc 862 80, Tamásdán Szilárd Ó-Pécska 838 25, Czárán János Seprős 836 80, Czárán Zoltán Seprős 834 81, *Mahler János Kurtics 834 62, Machler Ferenc Arad 827 32, *Mann Vilmos Erdőhegy 826 99, Biro Kálmán Arad 821 36, *Steigenberger Mihály Csermő 814—, Csiky Kálmán Gyergyószent-

miklós 812 89 Csiky Dónes Gyergyószentmiklós 809 10, *Roxin János Ó-Pécska 802 62, Senk Ferenc Pécska 797 27, Török József Dózsa 796 40, Hollaky Imre Acsva 796 06, Varjassy Gyula Budapest 788 70, ifj. Wistmann Ferenc Elek 789 84, *Gyarmathy Ernő dr. Borosjenő 783—, *Török Árpád Világos 782 25, *dósb Adelmann Jakab Újszentanna 782 15, *Mladin Miklós Kurtics 779 26, *Klamm János Elek 771 63, Jakabffy Gyula Arad 771 63, Haherger György Arad 768 60, Szida György Világos 757 13, Hammer Antal Elek 754 35, *László Zoltán dr. Kisjenő 743 76, Andaházy Pál Kurtics 736 96, Zsiros György Mezőesbéd 736 27, *Thrscht József Mezőesbéd 735 90.

Dávid Áron Nadas 735 52, Muszkály János Lippa 734 89, *Langfelder Mór Pécska 723 87, Holländer Miksa Csermő 716 78, *Schilling Mórton Kisjenő 714 98, Sármezey Árpád Szépfalu 710, *Csiky János Seprős 708, *Telfert Ferenc Világos 707 56, Messer Antal Kurtics 706 84, *Tamásdán István Ó-Pécska 704 54, Koller Pál B. Zaránd 703 82, *Csakán Miklós dr. Ó Pécska 702 78, *Grozda Aurél dr. Butyán 701 08, ifj. Buboka Tódor Kurtics 630 66, Horváth Imre Arad 691 41, *Kufmann Manó Kisjenő 683 07, Laszlo Ferenc Kurtics 673 10, Kóvér Marton Szemlak 670 76, Boná Mihály Kurtics 668 80, Pavlovics Konstantin Pankota 665 81, *Farkas István Nagy Varias 665 40, *Vale Vazul Kerüds 657 20, Gavrilovics István Ó-Pécska 656 58, *Vukicsku József Seprős 656 28, *Reges János Kerüds 655 85, Elías Adolf Pécska 654 44, *Czerkovicz Lajos Acsva 654 20, *Csiky Lukács Simánd 651 68, *Láwy Károly Kisjenő 639 56, *Kummer Henrik Újszentanna 638 64, Bogdán György Ágrs 634 73, *Mladin Romulusz Ottlaka 634 28, *Fracilia János Ágrs 627 13, Fokucsán Tódor Szingya 625 47, *Wassmer Antal báró Simánd 620 40, *Kohn Jenő Simonyifalva 614 16, *Szondy Géza Kispereg 610 22, Adelmann István Kurtics 609 55, Kelemen György M.-Pécska 608 56, *Kiriticsku Gyula Kisjenő 601 30, *Leokucza István Simánd 600 68, Ursz Pászku Kurtics 598 01, *Balgrádor Ignac Pankota 597 96, Ursz Dávid Kurtics 596 60, Klamm György Elek 594 57, Zene János Világos 592 80, *id. Fekete Sándor Csermő 591 84, Fritz János Német Pereg 591 83, Grosz Markusz Szemlak 591 16, *Révész Károly Seprős 591—.

Legény Gantner János Újszentanna 589 85, Rauchbauer Ferenc Újszentanna 588 62, *Jank Juszin Ottlaka 586 68, Roth Jakab Szemlak 585 08, *Feszler Károly Arad 583 72, *Turik György Ottlaka 583 12, *Grosz Pál Ágrs 581 96, Korek Kálmán Kujed 578 98, Kardos János M. Bodzás 577 67, Török Gyula Dózsa 576 11, Hamer Vilmos Arad 576—, Farkas Samu Sikló 575 50, Rauch Sebestyén Glogovác 574 19, Issekutz Marcel Ó-Pécska 567 97, Kráitz Gyula Kisjenő 565 96, *Mornali Mitru Simánd

565 50, Budisán György Kerek 564 78, Barna Lajos Pankota 562 84, Mikal Ferenc Simonyifalva 557 74, Detári József M.-Pécska 557 57, ifj. Dózsa János M.-Pécska 554 26, Eckerl János Gyula 553 82, *Anna Pal Tauc 553 84, Orutay Bála Szenttamás 545 57, Singer Márton Elek 544 89, *Ament Antal Elek 542 29, Ardelean Kornél dr. Kisjenő 539 78, Drágán Mihály Ottlaka 539 42, Koller János Ottlaka 539 12, Detári István M.-Pécska 534 49, Barb Demeter dr. Ó Pécska 528 08, Mester Imre M. Pécska 524 02, Werner Miksa Borosjenő 523 87, Kramp János dr. Elek 522 87, Reisz György Elek 521 89, Hlich Antal Kurtics 520 56, Wittmann János Elek 519 89, *Felnkuchen Bernát Barza 517 05, *Daszkál Jusztin Mikalaka 516 50, Pavlovics Ignác Pankota 514 69, id. Kriszta János Székudvar 514 44, Wittmann Miksa Elek 514 42, Hammer Bodzás Elek 514 11, *Hartmann Lipót Zsigmondháza 513 95, *Szentdemeter Seprős 511 37, *Horváth János M. Bodzás 511 06, Braun Ferenc Elek 511—, *Zsák János Nagyzerind 508 66, Karl Márton Szentmárton 508 66, *Kasztner Mátyas Kurtics 507 35, Aszód János N. Varjas 506 99.

Weiss Adolf Tauc 506 74, *Orutay Gyula Szenttamás 506 90, *Hász Béla Tóvisegyháza 506 45, *Ganea Demeter Szemlak 505 12, Kertton Aladár Borosjenő 501 94, Mara Miklós Ottlaka 501 89, *Waldmann Ernő Talpas 501 62, Ross Juon Szemlak 501 27, Katona Mihály Pécska 500 01, Pálip Leó Nagypél 499 19, Philip Jakab Nagypél 499 19, Pálip Ignác Nagypél 499 18, Stern Mór Székudvar 498 93, Fritz Lőrinc Nemetpereg 498 21, *Weisz Mór Székudvar 495 16, Ament János Elek 494 84, *Bokor József Simánd 493 80, Katona József M.-Pécska 492 57, *Vály Géza Nagyzerind 491 90, Roth Samu Szemlak 489 94, *Schweiger Herman Adolf Pécska 489 81, Rauch Hubert Glogovác 489 28, *Imre Mikuláj Miska 488 58, *Weisz Manó Nagyzerind 486 75, *Tamásdán Száva Ó-Pécska 485 82, Bottás István Ottlaka 485 27, Kómvics Mihály M.-Pécska 482 70, Najmányi Béla Kurtics 481 55, *Paskucz Márk Világos 485 40, Igrisan Efrém Ó-Pécska 480 68, Kasztői Nándor M.-Bodzás 480 07, Siklován Stéva Ó-Pécska 4179 korona 78 fillér, Molter Simon Ottlaka 478 korona 48 fillér, Posszert Ferenc Butyán 478—, *Porsch József Écs 476 48, Lelik János M.-Pécska 474 84, Mera Janku Ó-Pécska 473 76, Bernstein Manó Borossebes 473 72, Bartolf Mihály Szemlak 472 14, Bihuska György Elek 471 09, Hammer Miksa Elek 471 02, *Vukicsku József Solymos 470 62, *Fülöp Lajos M.-Pécska 469 64, Kerekes Vazul Sikló 469 59, Vezár Márton Dombegyháza 469—, *Tamás János Világos 468 73, *Darna Jakab Nádab 468 34, Solbach János Glogovác 464 72.

már nincs miért titkolóznom; mi szeretjük egymást... (Itt kissé megakadt, mert kifogyott a szussza.)

— Szereti magát az ördög, dörmögte a jókedvű principális, de ő is elhallgatott, mert gyanusnak tetszett neki, hogy Iika, a leánya, szorosan Pandura mellett állt.

Pandura eléje tartotta a táviratot s nekirádkolt önérettel mondta: gazdag vagyok és ezennel megkérem a leánya kezét.

Amikor a főjegyző az álmélkodásából magához tért, megmagyarázták neki az esetet. Nagy barackot nyomott a segédjegyző fejbübjára s ráordított: — Szerencséd, hogy örököltem, különben most még a határból is kivennék.

A szüreti mulatsághoz így eljegyzési ünnep lett, ámbar egyelőre gyűrt nélkül.

A mátkaság publikáltatta a jelenlevők tudomásul vették. Sőt a plébános ur, aki színtán odavetődött, előre megáldotta a fiatal párt, persze most még csak úgy privátim.

Csigány is került, s Pandura maibhog a bőrből ki nem ugrott, olyan veszettül táncolt. Nemcsak leendő anyósát, hanem leendő apósát is megforgatta.

Amikor már mindenki belefáradt a nagy örvendezésbe, Iika kisasszony intett Pandurának: jöjjön csak ki egy kicsit.

Pandura boldogan osont a présház mögé, az őszibarackák tájékára, ahol — úgy remélte, — valamicske édes előleget kaphat bájos menyasszonyától.

Iika kisasszony komoly arccal fogadta. — Szedje össze magát, Pandura; nagy dolgot kell közölnöm.

Pandura hamisan kezdett énekelni: — Ez a világ milyen nagy, te galambom oly kicsiny vagy. — Látszott rajta, hogy e pillanatban nem igen hajlandó komoly dolgokkal foglalkozni.

— Pandura, ne bomoljon most, hanem hallgasson ide; az a távirat hamis; — Janka néninek kutyabaja.

Pandura nekiesett a barackfánk és belekapaszkodott. — Ki mondja? dadogta, és fakóvá sápadt.

— Én mondom, minthogy magam eszeltem ki az egész cinyt. Ha nem segíték magának: akkor sohase mert volna kirukkolni, az apám elibe állni.

— O, ó, ó! kiáltotta Pandura elképedve, s egyebet nem is bírt mondani. Zúgott az agya, a torka kiszáradt. Mért nem mondta legalább előre! Hogy kibájtam! milyen önértetes és büszke voltam!...

— Éppen azért. — Kellott, hogy az legyen. S vajjon, ha azzal a tudattal lép az apám elé, hogy csak mert volna-e egyetlen hangos szót szólani? Nyögött és hebegett volna; bizonyosan belesült volna. Elárulta volna magát s akkor mindennek vége; — örökre vége; visszavonhatatlanul vége...

— Hát így nincs vége? nyöszörgött Pan-

dura kétségbeesve s nyugtalanul tördelte a kezét.

— Dehogy! bátorította a cselszövő leányzó. Mindenki tudja, hogy odaigért az apám magának; ezt nem lehet olyan egy-kettőre visszaszívni. Azután: — maga teljesen ártatlan. Ezt bebizonyítom én. Maga semmi rosszat sem követett el, hisz magát is becsapták.

Pandura szédült. — Milyen asszony lesz magából, Iika kisasszony! szól szemmeresztve s némi megdöbbenéssel.

— Ugye? — bizonykodott a leány; de mért „kisasszonyoz”? hiszen a menyasszonya vagyok.

Kezet nyújtott Pandurának, aki reszketve a titkos aggodalmától, alig hogy megmerte csókolni az ujjal hegyét.

E pillanatban valaki nagy hangon kibájt a présház felől: Pandura! hol vagy? Máté, gyere elő!

Az „após” hangjára ősmertek, arra a bizonyos szigorú, de borizú hangra.

Pandura remegett — talán már tudja, hebegte, s alig állott a lábán.

A borizú hang újra beleüvöltött a külsőben csendes estébe, (megjegyzendő, hogy időközben szépen beesteledt), — gyere már te mamlasz, táviratot jöttél! Pandura, hej!

Iika kisasszony oldalbalökte a vőlegényét. Menjen, siessen; nem szükséges, hogy együtt találjanak; — korán volna.

A smokking jegyében.

(Korai tél. — A Panama-kuplé. — Az operai sztrájk. — Andrássy Iova.)

Ira: Faragó Jenő.

Budapest, szeptember 29.

Megölte valaki magát, az hozta ezt a rút időt! . . . Ázunk, fázunk és didergünk és nyakig vagyunk a — naftalinban. Mert a kaszniból elő kell keresni a téli holmikat. A kasznit ajából előkerülnek a jó meleg téli kabátok és smokkingok. A smokking: — ez a szezon legértékesebb ruhadarabja. Egyformák, elegánsak és dallások vagyunk benne mindnyájan . . . és éppen ezért kiszorított minden más estélyi ruhadarabot. Semmi féle ruhafilozófia nem segít rajtunk. Hideg van. Nagyon hideg. Ázunk-fázunk és didergünk. . . .

A hideg éjszakában nyakig begombolkozva rojúk az aszfaltot. Az Andrássy-ut felől szép asszonyok és vidám urak jönnek . . . Bizonyára a Wesselényi utcai színházból. Egy édes, boldog szanzont dudolnak, amelynek melodijától hangos most Budapest. A Panama-kuplé ez, amelyet a *Milliárdos kisasszony* második felvonásának fináléjában énekel a temperamentumos szubrett: Kornai Berta. Ez a fiatal gyermekleány vérbeli pesti primadonna. Itt kezdett játszani a gyermekszínházban, majd az orfeum magyar brettlóján és onnan vitte Zoltán igazgató a Magyar-színházba primadonna-sorba. Nagy sikerei voltak már, de sohasem tudta megérteni és méltányolni a közönség. Most minden megfordult . . . Est a kis szanzont olyan gráciával, csillogó ötletességgel adja elő, hogy egyszeribe belopózott egész Budapest szívébe a kis szubrett, mint az a melodia fülünkbe, amely népszerűsége termelt.

Sztrájk mindenfelé. Sztrájkolnak a kőművesek, a szabók, a pircserek, a kovácsok, a szobalányok és kilátás van rá, hogy nemsokára, ma, holnap vagy holnapután sztrájkba lép az Operaház zenekara, énekkara és technikai személyzete. Vegletekig el vannak keseredve ezek a szegény művészek, akiket hihetetlen rosszul fizetnek. A nyomoruság és az adósaágok posványába süllyedtek az alatt az idő alatt, amióta

A segédjegyző támoiyogva indult el és magában egyre csak géplisen mormolta: ó, ó! milyen asszony lesz ebből.

— Ihol a távirat, mondta az após jelölt; talán felébredt Janka néni s azt közli velled, he?!

Ez a gondolat rettenő célzás is lehetett. Pandúra fogvacogva olvasta az újabb értesítést. „Janka néni meghalt; mindenét ránk hagyta, anyád.”

Szorószóra ugyanaz, ami a másikkban volt, csak az aláírás más. Pandúra bambán tekintett fel.

— Utójjára még csakugyan igaz, mondta önfelédten.

Akkor már ott volt Ika kisasszony megint és kikapta a kezéből a rejtelmes papírost.

— No lám, mondta, ez igazán érdekes. Pedig a mamával csak nem beszéltünk össze.

— Ezek megboondultak, szolt a főjegyző ur, aki az egészről egy árva szót sem értett.

— Mindegy, harsogta Pandúra, aki lassan magához tért. Csak aztán igaz legyen végre.

Ika kisasszony élénken bólintott s hozzátette:

— Hála Istennek, igaz. És odasugta vőlegényének: legyen nyugodt, ebben már nincs benne a kezem.

A főjegyző intett a cigánynak. A banda rábuzta.

Pandúra derékon kapta a menyasszonyát és táncra perdült vele.

fizetésük javítását, emelését ígéretik. Most aztán kitört a lappangó tűz és lángba borította a szenvedelmeket. Valóságos sztájkantya délelőttönként az Operaház színészbejárója. Mint a méhkasban, úgy hemzsegnek ott a derék zenészek és énekesek. De reméljük, hogy az igazgatóság — amely eddig is sok jóindulatot tanúsított irántuk — és *Beszédes* államtitkár módott fognak találni arra, hogy áthidalják az ellentéteket. Vasárnapra adtak utolsó terminust a zenészek és az énekesek és ha akkorára nem teljesítik méltányos kívánságukat: — be kell zárni az Operaházat.

Egy másik sztrájk eredménye: — hogy megláthatjuk az *Andrássy-szobrot*, amely évek óta áll misztikus fáállványok közt, eltakarva, elrejtve a kíváncsiak elől az Országház-téren. Az ács munkások sztrájkja miatt urász-katonák lepték el a parlament környékét és egy-kettőre lebontották a faköpenyegét. A reggei szürkületben előtűnt *Andrássy Gyula* gróf lovasszobra. *Andrássy gróf* — ez az első impressziónk — a milánói *Viktor Emánuel* szobor lován ül. Vajjon hogy hozta ide a nagy miniszter Milánóból a király lovát? Erre inkább *Zala György*, a szobor k szítője tudná megadni a választ . . .

A városi kishivatalnokok drágasági pótléka.

(Kérvény a tanácsoshoz.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, szeptember 29.

Az általános drágaság, melyet a tél közlelte mind érezhetőbbé tesz, különösen a hivatalnokai kart és a kis embereket érinti súlyosan.

A folyton nehezebbé váló megélhetés gondoljai ma arra indították Arad város hivatalnokai közül azokat, kiknek fizetése nem haladja túl a 2000 koronát, hogy husz százalékos drágasági pótlékot kérjenek a törvényhatóságtól. Az erre vonatkozó és ma beadott kérvény szövege a következő:

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

Nehéz megélhetési viszonyok között küzdve a létért, fordulunk ismét a tekintetes Törvényhatósági Bizottsághoz, azon kellemes reményben, hogy szerény kérésünket, melyet a jelenlegi általános drágaság folytán beállott kényszerítő körülmények nyomasztó hatása alatt vagyunk kénytelenek megtenni, a tekintetes Törvényhatósági Bizottság teljes jóindulattal és egyhangulag fogja magáévá tenni.

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság! 1400—1600 korona fizetéssel és legnagyobb részt nagy családdal megáldott kis tisztviselők vagyunk, és szerény fizetésünkben csakis a legnagyobb erőmegtámasztással tudtuk eddig is önmagunkat fentartani, de a jelenlegi helyzet valósággal a nyomorusággal fenyeget és kényszerítve vagyunk magas kamatok mellett kölcsönökhöz folyamodni, hogy szükségleteinket fedezni tudjuk.

Alázattal esedezünk tehát a tekintetes Törvényhatósági Bizottsághoz, hogy a 2000 korona alóli fizetéssel javadalmazott kis tisztviselők részére fizetésünk 20% át drágasági pótlék gyanánt, utalva kérésünk indoklására, megszavazni kegyeskedjék és november 1 től kezdődőleg 6 hónapon keresztül utalványozni méltóztassák.

Ezt a kérvényt a tanács az október havi közgyűlés elől terjeszti azzal a kimutatással együtt, hogy mennyivel terhelné meg a város pénztárát hat hónapon át ez a drágasági pótlék.

A köszönetről.

A köszönet divatja folyton változik. Némelykor excentrikussá válik, máskor esetlenné fajul. Ilyenfajta túlzásoktól tartózkodni kell. Szabály, hogy a köszönetnél a kalapot a fej némi meghajtása mellett mindig le kell venni, miért is nem illendő köszönet mód az, ha valaki a kalapját a fején hagyva, azt homlokára huzza és smét helyére tojja. Férfiak, ismerősök és barátok fejbólintással, kézmozdulattal, vagy katonás tisztelegéssel, a kalapnak a bottal való érintésével is köszönhetik egymást. Ha ismerősnek köszönünk, kerüljük az üres pillantást, vagy a gépies mosolyt, és szokjuk meg a szemmel való mosolygás sokatmondó művészetét. A köszönettel minden ismerős hölgyet, papot, öreg urat és társadalmilag vagy hivatalból fölöttünk állót meg kell köszönni. Míg ezt az ösztönös és kötelességteljes követelt meg, valamely gyászmenet előtt a vallási szertartás indít a kalaplevételre. Emeljünk kalapot, ha a társaságunkban lévő hölgy valamelyik ismerősét üdvözli, ugyszintén, ha a velünk lévő férfi valamely hölgy ismerősének köszön.

Bármely férfiismerőst kalaplevétellel kell üdvözölni, ha hölgytársaságban vagyunk, ugyszintén kalapot kell emelni, ha valamely hölgyhöz csatlakozunk, vagy eltávoztunk tőle. Emeljünk kalapot minden kedvességért, melyben a velünk lévő hölgy révén részesülünk és kalaplevétellel köszönjük minden idegen hölgy vagy férfi legkisebb szíveségét. Vegyük le fejünkről a kalapot és hajtsuk le a földig, ha valamely zenekar a nemzeti himnuszt játéza.

Köszönet után hölgy előtt a szabadban hajdonfőt maradni, Don Quichottikus túzás, nem is szövege szokás egészségi hátrányáról. Véletlen találkozásnál megállhatunk így valamely hölgyismerősünk fogata mellett, de hó lóháton vagyunk, — a köszönet után feltett kalappal lovagoljunk a kocsai oldalán. Alíthatunk és társalognhatunk levett kalappal valamely hölgygyel üzlet vagy áruház bejáratában, de abban a pillanatban, midőn vele az utcára lépünk, a kalapot azonnal fel kell tenni ismét.

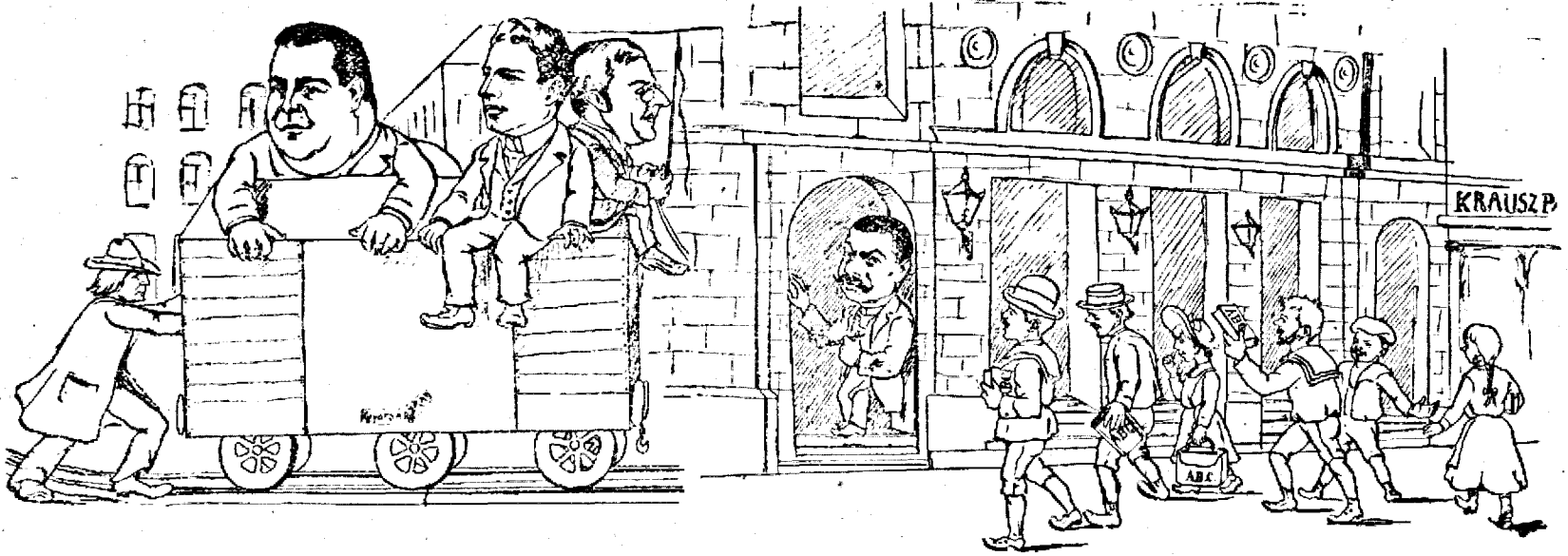
A gyakorlat sohasem ütközik a józan felfogásba és ritka az az eset, hol az uralkodó szokás háttérbe szorítja a célszerűséget. Bizonyos tehát, hogy minden művelt hölgy a mellette kalaplevéve álló urat, kivált rossz időben, azonnal felkéri, hogy tegye fel kalapját. Ha az udvariasság megköveteli, hogy még rossz időben is levett kalappal álljunk valamely magasrangú hölgy előtt, — és hogyha a kalaplevételre nem is kapunk meg a várt felszólítást — pár pillanattal az üdvözlés után ismét mindenki felteheti kalapját, anélkül, hogy ezzel a szükséges tiszteletet csorbítaná, vagy az etikett ellen vétene.

A modern berendezések szaporulával több oly alkalom van, hol a kalaplevétel vagy a kalapfentartás kérdése felmerülhet. Így például London nyilvános liftjein régi szokás, hogy az urak a belépéskor levezzik a kalapot, ha hölgyek is jelen vannak. Ezen helyzet abszurditása minden józan gondolkodású ember előtt szembevetőd. Tegyük fel, hogy nő és férfi egyszerre lép be valamely nyilvános épületbe vagy áruházba, együtt, sőt talán egymás mellett (az utóbbi feltett kalappal) haladnak tovább a „lift” ig melybe belépve, a férfi levezti kalapját, hogy a kilépés pillanatában ismét azonnal feltegye azt. Azt etikett nem követeli, hogy a férfi valamely nyilvános liftben levegye kalapját.

Egész másképen áll a dolog lakóház és szállodabéli liftnél, hol még akkor is le kell venni a kalapot, ha hölgyek nem volnának jelen, mert valamely lakóház belső helyiségében a kalaplevétel okvetlenül kötelező.

L'homme d'or.

A bérlő iskola.

Jó gyerekek, ácsi,
Itt a Gonda bácsi,
Nincsen semmi hujja,
A szivarját szívja.

Tudja ő, ki bérel
Lelkesedve, hévvel,
Tudja ő, ki jár a
Bérlő iskolába.

Ő a bérlő-bába,
Béreltet az Á-ba,
És Arad sok szépe
Bérelhet a B-be.

Ának, bének, cének
Zendül a dicsének:
Siker kolosszális
Nincsen páholy máris.

Ieska, fricska, bicska,
A direktor Miska,
Letelt neki már a
Nyári szabadsága.

Megjön sok tanárral,
Kulcsárral, meg mással,
Jön *Zalay Márta*,*
De sok fiu várta.

*A rim kedvéért.

Bérlő iskolába
Megy a fiúk lába,
A szükség már éget,
Bérelnek zártszéket.

Gonda bácsi elve:
Páholy legyen telve,
Bérlő pedig legyen
Kettő egy zártszéken.

Van, ki ezt helyesli,
Tudjátok-e, ez ki?
Ieska, bicska, fricska,
A direktor, Miska.

Tizenkétéves tolvajkirály.

(A ridikül-tolvajok szövete.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, szeptember 29.

A főváros zsebtolvajainak legfurfangosabbjai azok, akik lépést tartanak nemcsak a korral, de a divattal is, hogy megfigyelőképességükkel szemmel tartják a szabóiparban jelentkező ama változásokat, amelyeket a zsebek körül diktál a divat.

A hosszú, lebonyolított zsebek a széles angol felöltőkön nagyon kedvezők zsebtolvajaink foglalkozásának. Észrevétel nélkül kihalásznia a tartalmát és veszély nélkül megtörtént az operáció.

Különösen járja mostanság a ridikülből való fosztogatás. Ez oly jövedelmező keresetforrásnak bizonyult, hogy egy egész szövetség létesült, amelynek rendes szervezete van. Főmesterek, almenterek és fiuk vannak a társaságban, amelyből nem hiányzik az asszonyi cimborák sem.

Eljárásuk igen egyszerű. A népesebb járóhelyeket, gyűléseket, korzókat keresik fel és legnagyobb előszeretettel sietnek a villamos vasutak megálló helyei körül. A főcinkos egy kis jól öltözött fiúcska, aki a nagyok „falazása” mellett „dolgozik”. A ridikült a szorongásban egy ujmozdulattal kinyitja, tartalmát kizsebedi és a mögötte, vagy mellette álló „veszternek” átadja. A legügyesebb lu a tizenkét éves *Habermann Mór*, akitől ügyesebb gyerekei volt még nem ismert a fővárosi rendőrség.

A szövetség időről-időre valószínű felvonulásokat rendez a népesebb helyeken. Így tegnap is tolvajfelvonulást rendeztek, amelynek részvevői valának *Kohn Mendel*, *Eisler József*, *Mandl Sándor*, *Wretz József*, a kis *Habermann Mór*, *Weingrubow Leó*, *Stark József* és *Schwarztopf Mária*. A *Kossuth Lajos*-mal korzót, az elegáns déli korzót szemelték ki munkálkodásuk helye gyanánt. De nem akadtak munkára,

mert történetesen éppen arra járt a zsebtolvajok réme: *Sarkady Adolf* detektív, aki *Bus János* detektívvel egyetemben gyönyörködött a felvonulásban addig, míg a felvonulók hasznosítani kezdték a tudományukat. Akkor azután összefogdosták a tolvajbandát és a kerületi kapitányságra kísérték.

Innen a toltcházba jutott a díszes társaság, ahol most azon csevegnek, miért nem tartották be a felvonulás rendes sorrendjét.

A plébániák és a vadházasság.

Radikális katolikusok. — Vallási forradalom.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 29.

Egy fiatal katolikus tanítót függesztettek fel állásától a minap *Debrecenben* s ez a tény nagy feltűrést keltett, mert egész társadalmi mozgalom előzi meg, aminek élén *Kovács Károly*, a szóban forgó tanító állott.

A mozgalom a radikális katolikusok indították; azok, akik meg akarják tisztítani az egyházat minden visszafeléitől, s erre a célra ugyanazokat az eszközöket használják fel, amikkel az egyház ellene és élénk: támadják a rossz papokat s nem tekintik a parókiák szennyesét. Ebben támogatja őket lapunk, a *Debreceni Katolikus Lap*, mely szikálanul és hangon bírálja papok, káplánok dolgait.

Ennek illusztrálására álljon itt egy kis cikke:

— Az erkölcsbirtokos káplán. Főháborító eset történt a kálóczi és ki egyházmegyéhez tartozó *Bácsszenttamás*on. *Szaturni Lajos* odaváló iparos hirtelen elhalt. A veje elment a plébániára felizetni a temetési költségeket. *Szabó Árpád* káplán azonban kijelentette, hogy nem temeti el, mert nem győnt meg és mert 12 évig vadházasságban élt. Hiába volt minden könyörgés, *Szaturni* papi

segítség nélkül kellett eltemetni, aminek az lett a következménye, hogy számos kat. család bejelentette az egyházból való kilépését. A káplánocska hatalmaskodása tehát az egyház vesztesége lett. De foglalkozunk csak kissé a dologgal az erkölcsbíró szempontjából. A vadházasság tényleg a fennálló rend ellen való, de akkor a plébániáról kellene kikorbácsolni legelőször. Olyan eset pedig nem történt, hogy a papot nem temette volna el pap, pedig igen sok plébános 30, 40, sőt 50 évig is boldogan élt vadházasságban a szakácsnéjával. De különben is nem a szeretet papja az, aki még a halál után is büntetni akarja a bűnöst és a büntetést kiterjeszti a hátramaradt élőkre is. A názáreti Jézus ilyesmire nem tanította a tanítványait. Bizony mondom: az a káplán nem emberséges ember, már pedig az olyan papnak sem való. Az ilyen papok csak megfertőztetik a bűnbocsánat, a klengesztelés és a megváltó szeretet örökszép eszméit, tanítására éppen ezért méltatlanok.

A mozgalom és vezetői, akik ilyen hangon beszéltek saját egyházuk dolgairól, természetesen sok követőre tettek szert *Debrecenben* és környékén, nemcsak a nép, hanem a tisztviselők és egyéb középosztálybeli körében. Ma már talán kétféleképpen vannak s egy terjedelmes emlékiratot dolgoztak ki, s ezt küldöttségileg akarják átadni *Apponyi* kultuszminiszternek, kitől a katolikus önkormányzat érdekében való hathatós közbenjárást kérik.

Ebben a mozgalomban vett részt *Kovács Károly* tanító, aki már nyolc éve oktat az elemi iskolában. Az iskolaszék azokban a múlt héten függesztette. Nagy a felháborodás e miatt *Debrecenben*, az iskolaszék már vissza is helyezné *Kovácsot*, de a felzúdult kedélyeket megnyugtani nem lehet s az ügynek még komoly folytatása is várható.

Arad, szeptember 29.

Zágráb előkelő körlet napok óta egy szenzációs ékszerlopás részleteit foglalkoztatják. A tolvaj egy igen jónévű zágrábi nagykereskedő, háztulajdonos és hajóállalkozó felesége, a károsult pedig Zágráb több nagyobb ékszerkereskedője.

A zágrábban jól ismert Zirner ékszerkereskedő üzletébe, a mely az Ilica 10. szám alatt van, néhány nap előtt beállított K. József felesége s egy arany gyűrűt akart kicserélni. Az ékszerész több gyűrűt rakott az asszony elé, a ki végre is csere és vásárlás nélkül távozott. Az ékszerkereskedő pedig hamarosan rájött, hogy az urinó egy nagy értékű gyémánt gyűrűt ellopott. Egy másik ékszerésznél egy hamisított gyémántu fülbevalót cserélt el egy nagyértékű butonnal, egy harmadiknál karkötőt lopott, egy negyediknél pedig ismét gyűrűt.

Az ékszerészek, mikor egyenként észrevették a lopást, nem tettek feljelentést az előkelő asszony ellen, annál is inkább, mert bíztak benne, hogy férje megfizeti az el tulajdonított ékszerek árát. Ez azonban megtagadja a fizetést, mire a megkárosított ékszerészek feljelentéssel éltek.

A nyomozás folyamán aztán — természetesen — megállapították, hogy a tolvaj ur.úó tulajdonképen nem is tolvaj, csak beteg: zleptomániába szenved. S minthogy időközben a férj az ékszerészekkel kiegyezett, ezek a felesége ellen tett feljelentést visszavonták.

A szerencsétlen asszonyt azonban a rendőrségnél mégis *letényképezték* s most a zágrábi rendőrség oly irányban folytatja a nyomozást, vajjon másutt is nem követett-e el K.-né hasonló lopásokat?

Harc a gyomor körül.

(Pörök egy foghagymás rostélyos miatt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 29.

Az embereknek a gyomrukkal van a legtöbb bajuk. Azért dolgozunk, fáradozunk, hogy a gyomor savát elhallgattassuk. Megtömjük azt az átkozott gyomrot, hogy ne kiabáljon. Csak hogy az a kellemetlen, hogy néha direkt azért kiabál, mert nagyon is megtömjük. Azért nem tanácsos a gyomrot túlságosan megrakni és különösen nem tanácsos foghagymás rostélyossal. Hogy ez így van, azt az államvasutak szegedi üzletvezetőségének egyik előkelő tisztviselője, Lányi Béla is bizonyíthatja.

Lányi Béla néhány hónap előtt betért a „Szeged” pályaudvar éttermébe és foghagymás rostélyost rendelt. Ettől a „kellemes” szagu eledeltől megrontotta a gyomrát és sokáig orvosoltatta.

Közben az üzletvezetőség egyik jogász tisztviselőjével fölszólító levelet küldött a pályaudvar vendéglőjének bérletjéhez: Rittinger Károlyhoz, hogy fizessen neki 99 korona orvosi költséget az elrontott gyomorért, mert különben bepörli.

A vendéglős nyomban jelentést tett az esetről az üzletvezetőségnek, amely neki is föltölttes fóruma. A hivatalban vizsgálatot indítottak, amelynek befejezése után ugy Lányit, mint a fölszólító levél íróját hivatalosan megdorgálták.

Erre a tisztviselő két pört indított Rittinger ellen. Az egyiket a büntető járásbírósnál rágalmozás miatt, a másikat pedig a polgári járásbírósnál „200 korona és járulékal iránt.”

A polgári pört a napokban tárgyalta le

ben elfogyasztott foghagymás rostélyostól ron totta meg a gyomrát, amelynek gyógyítása 200 koronába került. Kompolti Ábrahám dr. az alperes nevében kijelentette, hogy a tisztviselő azért rontotta meg a gyomrát, mert két adag foghagymás rostélyost evett.

— Már pedig, akinek rossz gyomra van, annak még egy porciót sem szabad megenni a foghagymás rostélyosokból, — mondta.

A humoros ügyben nem hozott ítéletet a bíró, mert elrendelte a fölpörös gyomrának orvosszakértő által való megvizsgálását.

A rágalmozási pört tegnap tárgyalta Tschler József dr. járásbíró, aki fölmentette Rittingert a rágalmozás vádjára alól.

A pótdadó tíz éve.

Negyvennégyről — hetvenkettőre.

(Aradváros háztartása.)

Arad, szeptember 29.

Aradváros anyagi helyzetének rohamos hanyatlását szemléltetően tüntetik föl az alábbi számok. Tulajdonképen minden megjegyzés fölösleges: szomorúan beszélnek ezek arról, hogy tíz éven keresztül mint növekedtek a város polgárainak terhei, amíg eljutottak a legutóbbi rekordhoz, amelyet most állapított meg a hármashatározás: *hetvenkét* százalékgig.

Az alábbi számsor Aradvárosának pótdadját tünteti föl tíz éven át. A tíz éven át mindössze kétszer sikerült a pótdadót egy-egy százalékkal leszállítani, — míg a többi években annál nagyobb volt az emelkedés.

A tíz évi pótdadó számai ezek:

1897-ben	44%
1898-ban	43 „
1899-ben	49 „
1900-ban	53 „
1901-ben	54 „
1902-ben	58 „
1903-ban	61 „
1904-ben	63 „
1905-ben	62 „
1906-ban	66 „
1907-ben	72 „

Ezek közül a legutolsó még nem végleges szám, amennyiben a közgyűlés határozatára vár, azonban kevés remény van arra, hogy leszállítsák.

Minden esztendőnél érdekes adatokat lehetne csoportosítani arról, hogy mi okozta a nagyobb emelkedéseket? De talán az se szükséges. Az egész arra vall, hogy Arad városánál rendszertelenül gazdálkodnak és hogy e tíz éves múlt szomorú kilátást nyújt — a jövőre.

SPORT.

+ Az aradi Meteor klub ezúton értesíti tagjait, hogy a vasárnapra hirdetett kerékpár bajnoki versenyt október hó 7-én tartja meg. Egyben a footballi csapat tagjait felhívatnak, hogy d. u. fél három órakor a klub helyiségben Vas szálloda jelenjenek meg, hogy onnan ki vonulva az A. A. K. sporttelepén a rendszeres vasárnapi traininget megtarthassák. Az elnökség.

Látványosság a törvényszéken.

Arad, szeptember 29.

Különös látványban volt ma azoknak részük, akik az aradi királyi törvényszék föltelvizsgálati tárgyalásán megjelentek. Kabátba burkolódva, föltett kalappal ültek a bírák az emelvényen, az ügyvédek pedig szintén a föltökön felejtették a kalapjukat. A tréfálkozó szeretők a hosszú napnak tulajdonítottak a ritka látványosságot és délután már a kávéházakba is eljutott a hír, hogy a törvényszéken szintén börtölnek és imádkoznak. Tréfásak jó volt az a magyarázat, de a valóságban más okból történt meg az a ritka eset, amely páratlanul áll a törvényszékek évkönyvében.

A hivatalos copf volt az okozója. Az a hivatalos copf, amely sok egészséges intézményt tönkre tett már nemcsak ebben az országban, hanem a hatalmas Németországban is, amely fölszázka a bürokratizmusnak.

Kabátba burkolódva, föltett kalappal tárgyalta a bírák, mert olyan hideg volt a tárgyaló teremben, hogy még a lehelet is megfagyott. Fűteni pedig szeptember végén még nem szabad. Ezt tiltja a szabályzat. A fűtési szezon a törvényszéknél október 15-én kezdődik. És százezerszer beköszönhet addig a tél, lehet olyan havas jéghideg idő is, mint amilyen a napokban volt, — a vaskályha mégis fűtetlenül áll, a tárgyaló bírák, az ügyvédek és a közönség pedig akár meg is fagyhatnak ha jól esik nekik.

Ime a hivatalos copf egyik legdrágább példánya. Szinte ordít a muzeum után. Ennek a hivatalos copfnak a gyümölcse a mai különös látványosság, amelyhez hasonló aligha fordult még elő a bíróságok termeiben. Elvégre a bírák sem állnak jéghideg paragrafusokból, ők is csak emberek és a hideg iránti érzékenységekben egy jottányival sem különböznek a vádlottaktól. Az utóbbiak talán még inkább elviselik a szigorú időjárást, lévén vastagabb a körük.

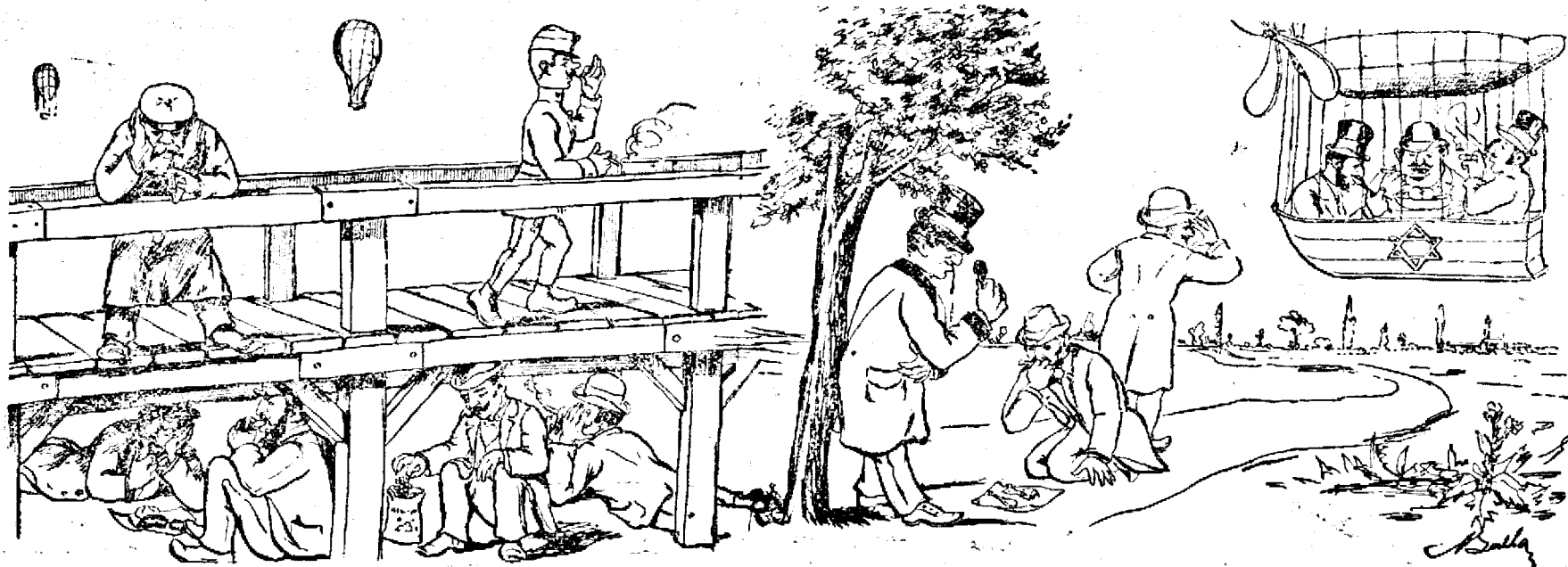
Ez az operettszerű látványosság, amely kissé különösekké tette azokat, akik a nagy közönség előtt mint a törvények szigorú őrei állanak, még kicsobbá teszi az ellentétet a józan ész és a hivatalos copf között. Bírci talár helyett überzicher és a süveg helyén angol kemény kalap. Senki sem helytelenítheti a bírák eljárását. Okosan cselekedtek, ha meg akarták óvni az egészségüket. Senkisé is kötelező erre, hogy a kiflicamított hivatalos észjárás miatt tüdőgyulladásba essen vagy szerencsésebb esetben náthát és köhögést szerezzen be magának. Azok a föltöltők és kalapok élő tiltakozások voltak a hivatalos copf ellen.

Ugy mondják, hogy most új rendszerben élünk, amely mindenben jobb az előzőeknél. Igaz-e nem-e? — azt e helyen nem firtatjuk. Csak annyit mondunk, hogy ha az új rendszer eltörölné az olyan hülyeségeket, mint például a határidőre való fűtés és sok más ehhez hasonló otrombaság, például ha tövében vágná le a kinali copfot: sokkal nagyobb érdemeket szerezne, mint egy rossz munkás biztosítási törvény megalkotásával vagy a szövetkezeti rendszer kiterjesztésével.

Ha talán a miniszteri szobákban is érvényben volna a határidőre való fűtés, végét vetnének ezeknek az állapotoknak. Ez azonban nem valószínű. Nem hisszük. Es épen azért alapos a gyanunk, hogy mégis csak jobb miniszternek lenni, mint másfajta közhivatalnoknak.

Mi történt hosszunapkor?

— Leleplezés. —

Hosszu napról a nem-izraeliták között az a hit van elterjedve, hogy ezen a napon a zsidók bójttal sanyargatják testüket, hogy ezzel adjanak kifejezést a bűnbánatnak. Valamikor, amikor az ortodox-izraeliták voltak a többségben, talán így is volt; de azóta változott a világ és rontott a fölvilágosodottság a Nemess Zsiga dr. elnöklésére bízott lelkek erkölcein.

Hanem annyira még se sülyedtek, hogy

hosszu napkor nyíltan mernének a parancsok ellen vétkezni. Isten mindent meglát, — az igaz, de legalább az emberek ne lássák meg és ne szólhassák meg az embert. Ezért azután hosszunapkor a titkos éttermek üzlete virul. Élelmes vendéglősök hátsó bejáratot tartanak fenn a hosszunapi szeparék részére, a melyekben hatalmas menük f gyaszatnak . . .

De vannak, akik ennél is óvatosabbak. Az

egyik elmegy a szabadba: a tarlott mezők közé s ott ebédel. Mások a száraz-híd oszlopai alatt dinéznek, s akik ezeket se tartják elég diszkrét helyeknek, léghajóba ülnek és ott költik el a hosszunapi ebédet.

Mikor azután jóllaktak, visszamennek a többiek, a bójttölk közé és a legfanyarabb arccal sóhajtkák:

— Csak már följönnének a csillagok! . . .

Detronizálják a cárt.

Régens lép helyébe.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, szeptember 29.

A végnek kezdete. Ezt a szállóigét talán soha és semmiféle vonatkozásban nem alkalmazhattuk találóbban, mint arra a fatális helyzetre, amelyben az orosz autokrácia jelenleg vergődik. A mindenható cár, miután már legmeghittebb kastélyaiban is veszélyeztetve látta életét, páncélos hajóváraktól körülvéve, a tengeren bolyong, mert már nem a cár karja ér messzire, hanem a forradalmároké, a bombával és revolverrel félelmetes biztonsággal működő anarchistáké.

Az autokrata hajókázásának okául természetesen nem a merényletektől, a haláltól való retteget mondják, hanem azt, hogy atyuska idegességben szenved, sőt annyira beteg, hogy már készülnek az uralkodás gondjait válláról levenni és régensre bízni. Ez a régenség természetesen azt jelentené, hogy a cárt, aki nem fogadja el vakon az udvari kamarillának borzalmasan szigorú rendszabályait, megfosztják uralkodói hatalmától és engedelmes eszközt ruháznak föl az élet és halál fölötti rendelkezés jogával. Az aztán már egyre megy, hogy a régensi tisztet az udvari párt leghatalmasabb támaszával, az anyacárnéval vagy egy reakciós nagy herceggel töltsék be. A lényeg az, hogy az orosz hatalmasok a forradalom elfojtására nem érik már be a statáriális bíróságok működésével, hanem Miklós cár detronizálásával kevésbé kényes lelkiismeretű régens ruházzanak föl az uralkodás jogaival. Ennek izgalmat nem ismerő kezeitől várják a forradalmi állapotok megszüntetését, valamint azt is, hogy a demokratikus iránynak eddig kénytelen-kelletlenül tett engedményeket visszavonják.

Mai távirataink:

Bukarest, szeptember 29. Csütörtökről péntekre forduló éjjel orosz katonai és polgári hatóságok az összes a Pruth folyó partján levő városokban és falvakban házkutatásokat tartottak. A csendőrök kegyetlenségeket vittek véghez a zsidókon, kiket azal vádolnak, hogy az ünnepek alatt a zsinagógában forradalmi terveket határoztak el. Jassyba érkezett jelentések szerint tegnap reggel a Pruth folyóban több agyonvert zsidónak a holttestét látták.

Stettin, szeptember 29. A hesseni nagyherceg tegnap este *Westerland* gróf név alatt a legszigorubb inkognitóban ideérkezett és szárnysegédje kíséretében hajón Stockholmon át a finnországi vizekre utazott. Hir szerint a nagyherceg a cári párt *Kopenhágán át Darmstadtba fogja vinni.*

Péttervár, szeptember 29. Rigából jelentik: A múlt éjjel rögtön bíróságilag agyonlőttek két fiatal forradalmárt. Az egyik jobb lengyel családból származik s fiverei tengerészeti és gyalogostisztek. Kivégzése előtt azt mondta, hogy a forradalmi bizottság még ötven anarchistát bízott meg azzal, hogy a Keleti tengeri tartományokban bombamerényleteket kövessenek el.

London, szeptember 29. Hire jár, hogy az orosz forradalmárok *Rothschild* báró ellen merényletet akartak elkövetni, amikor a mai nagy zsidó-ünnepen a templomba megy. A merényletet azért tervezték, mert *Rothschild* az orosz kölcsön létrejöttét elősegítette.

Bécs, szeptember 29. Itteni diplomáciai körökben az a hir van elterjedve, hogy a forradalmárok most már nyíltan a cár élete ellen törnek. A legutóbbi két hét alatt négy összeesküvést fedeztek föl, amelyeknek mindegyike rendkívül veszedelmes volt és a véletlenül fordult meg, hogy nem tudták a cár közelébe férkőzni.

Péttervár, szeptember 29. A cár egészségi állapota nem épen kedvező és ezért utazott a finn vizekre. Udvari körökből

az a hir terjedt el, hogy a cár nagyfokú idegességben szenved és hogy el kell készülnie a régensségre. Ellentétesek a vélemények arra nézve, hogy ki legyen a régens? Némelyek az özvegy anyacárnét, mások *Miklós Nikolajevics* nagyherceget kívánják.

Külföldi tudósok Aradon.

(A földmérő-kongresszus kirándulása.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 29.

A budapesti földmérő kongresszus tagjainak egy kisebb csoportja, amint jeleztük, a ma déli gyorsvonattal, *Eötvös* Loránt bárónak, a Magyar Tudományos Akadémia elnökének vezetésével Aradra érkezett. Az illusztris vendégeket a pályaudvaron *Fáyos* Dezső tanár, az aradi villanytelep igazgatója és az Arad környékén földméréseket eszközölő fiatal tudósok: *Pakár* Dezső dr. és *Fekete* Jenő dr. fogadták:

Megérkeztek *Eötvös* Loránt báróval, *Amblef* Lipót kapitány, a bécsi földrajzi intézet képviselője; *Heidi* A., a heidelbergi csillagda igazgatója; *Pantea* ezredes, a bukareeti földrajzi intézet kiküldötte; *Créma* tábornok és *Guarducci* olasz tudósok; *Hechel* N., a potsdami csillagda igazgatója; *Shinjó* S. japán tudós Kioto-ból; *Harkányi* Béla báró Budapestről.

Az illusztris társaság az indóházczál, rövid étkezés után, automobílokon a simándi uti vámháztól néhány kilométernyire, a *Gutejahr*-tanya mellé ment, ahol *Pakár* Dezső dr. és *Fekete* Jenő dr. rövid felsőrában belül felállították a mérések helyéül szolgáló sátrakat, amelyekben a komplikált és rendkívül finom műszerekkel dolgoznak.

A külföldi tudósok nagy elragadtatással nyilatkoztak a kitűnő műszerekről és sűrű jegyzeteket készítvén, kijelentették, hogy odahaza is alkalmazásba veszik a pompás kivitelű minuciózus műszereket. A tudományos vizsgálódás befejezése után a vendégek *Fáyos* Dezső ka

lauzolásával *Halmat* Andor birtokos szőlőtele pére mentek, ahol épen nagyban folyt a szüret és gőzpréssel sajtolták a fürtökből az édes levét. A vendégeket itt *Halmat* kis leánya kalauzolta és megkínálta őket a legfinomabb csemege szőlőkkel. Az itt tapasztaltak igen kellemesen lepték meg a külföldi vendégeket, akiknek ilyen szüreti mulatságban odahaza nem volt még részük. A tudósok azután kocsiikon a városba hajtottak és a vértanu-szobor megtekintése után a vesztőhelyre is ellátogattak, ahonnan visszatérve, meglátogatták *Fényes Dező* igazgatót.

Eötvös Lóránt báró az új folyamán *Pekár Dezsővel* és *Fekete Jenővel* ismét kiment a *Gutzjahr-tanya* mellé, ahol a késő hajnali órákig folytatta a tudományos méréseket. Az éjszaka ugyanis jobban kedvez a vizsgálódásnak, mint a nappal.

A nemzetközi földmérő kongresszus tudvalevőleg nagy sikert hozott *Eötvös Loránt* bárónak, a világhírű magyar fizikusnak. A konferencia *Darwin* cambridgei tudós indítványára elhatározta, hogy értesíteni fogja az akadémiák nemzetközi szövetségét, hogy ez idő szerinti az *Eötvös Loránd* báró által feltalált torzió-mérleget tartja egyedül hivatva a földrengések körüli jelenségek tanulmányozására. A nagy magyar tudósnak ezt a sikerét tetézi ez a megbívis, amely ma érkezett hozzá, *Argentína* délamerikai köztársaságtól. Ennek kormánya arra kéri fel *Eötvös Loránt* bárót, hogy tekintet nélkül a költségekre, utazzon *Argentínába* és mutassa ott be az általa feltalált mérési módszert. A köztársaság nem kímélne semmi költséget, hogy *Eötvös* megnyerhesse a vizsgálódás bemutatására.

Eötvös Loránt báró ma úgy nyilatkozott a tudósok előtt; hogy elfoglaltsága miatt nem fogadja el a megisztelő meghívást, minthogy az *Argentínába* való utazás és az ott tartózkodás hosszabb időt venne igénybe. De ha ő személyesen nem is mehet, el fogja küldeni egyik asszisztensét, aki szintén nagy jártasságot tanúsít a módszerben.

A tudósok közül néhányan még ma éjjel elutaztak, a többiek pedig *Eötvös Loránt* báróval holnap reggel hagyják el *Aradot*.

Kubelik aranybányái.

(Hegedű és társ.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, szeptember 29.

Gyönyörű művészpályának most van delelőjén *Kubelik János*, a magyarrá lett világhírű hegedűművész. A halom babér mellett, a melyet diadalmas útján gyűjtött össze, halomban hever az arany is.

Hegedűje öt földi javakkal bőven felárasztó aranybánya s most ezenfelül valószínű aranyat rejtő aranybányákra akadt. *Kubelik* jelenleg amerikai művész-körutját tartja, ahol vele van magyar származású gyönyörű felesége: *Szell Marianna* is. Egy ilyen ut alkalmával ismerkedett meg egy *Woodlungh* nevű mérnökkel, aki így szót hozzá:

— Az ön művészete felülmúlja az eddig hallottakat. Uram, ön megérdemli, hogy oly mértékben részesüljön földi javokban, mint a hogy művészi inspirációval megáldotta az isten. Hallgasson rám. *Arizonában* ismerek egy helyet, senki sem tud róla, én fedeztem fel, biztos aranytermő hely, milliókat rejt magában, én nem tudtam hozzá jutni, vegye meg.

Kubelik nem sokáig habozott. *Woodlungh* azután bemutatta a művészt *Mr. Brühl* tulajdonosnak s az üzletet rövidesen megkötötték.

Az aranybányák közel *Kingman* városához terülnek el. Amerikai bányászteknélyek sok

millióra becsülik a területet, a melynek kihasználását a *Kubelik* által társul vett *Woodlungh* mérnök már a jövő hónapban megkezdi.

Kubelik tehát hamarosan helyet foglal *Amerika* milliommossai között s a felszentelt hegedű mellé odaállítja az amerikai aranyások tradícionális jelvényét: a kétfülű á-ó.

Az óriási gazdagság ennek dícéra nem nyomta le a művész ambícióját. Most indul egy újabb hangverseny-köruttra. Egy amerikai imprezárió 18 hónapi időtartamra szerződtette *három és fél millió márká* magállapított fizetéssel. Az összeg óriási nagy, ennek dícéra nem lehetetlen, hogy a borosyánkoszort rég kiérdemelt *Kubelik* csapán muzsája inspirációját követi most, amikor városról-városra ismét megcsendül majd a bűvös hangszer vonója alatt.

Hisz egy-két millióval több vagy kevesebb, az már igazán nem számít.

Színházi levél.

*

Kedves Szerkesztő ur!

Alig vártam már, hogy hazajöhessünk *Vásárhely*ről, mert onnan öt krajcárba kerül egy levél, itt pedig csak háromba. *Vásárhely*ről éppen ezért nem írtam, de most írok, mert sok pletykák vannak ám és kérem, ne haragudjon, amiért nem ragasztottam bélyegot a borítékra, de most felemelték a kamallábat és drága a pénz. A kasszábról jut eszembe, hogy itt van már a karban a cukros *Rózai* és annak olyan kicsi a lába, hogy nagyon magasra kell emelnie, ha azt akarja, hogy megiasák.

Kérem, továbbá a *Bródy* ur nagyon szomorodik a *Biró* kisasszony után és azt mondja, hogy nagyon utálatos ez az *Arad*, hát nem is jött még vissza, mest a komikáné meg az intrikusné — azt mondja ő, — nem az igazi szerelem. Nagyon félek, hogy nem is jön vissza, pedig a direktor ur egy egész kocsi pénzt ígért neki, de ah, hitvány pénz nem igazat egy urat. Kérem, én írom a heti műsort is és tessék megbocsájtani, de a szüleim nem tanítottak meg a nagy *Kára*, meg a nagy *Lre*, és a kommunikékba kicsivel írom a kulcsár urat, meg a a ladiálai urat, aki *Vásárhelyen* majdnem megtanult játszani is. Epen csak az volt a baj, hogy a női szeméremhőgyek nagyon is sokat foglalkoztatják és azt mondták, hogy itt a szép ladiálai, már megint kicsivel írtam. Es most csak azt nem tudom, hogy ki fog akontót adni, ha *Bródy* ur nem jön vissza, mert, az engem nem vigasztal, hogy ő bakot játszik az *Othonban*.

Nemkülömben azonban nagyon érdekes volt a bucsuzás *Vásárhelyen*. A *Nyárai* ur sok virágot kapott és egy butorszállító kecsiban hozta el a rózsaszínű leveleket és azt mondták róla, hogy kár érte. Már tudniük a *Nyárai* urért, mert zsidó. De azért a nők igen szerették és sokan utána akarnak jönni, de a színházi törvények nem türik az erkölcselenséget és a *Nyárai* ur különben is szerelmes már — ne tessék rosszat gondolni, — megamagába. Csak a *Benkóné* nagyságával meg a *Beregi* urral nem tud összeférni, mert azt mondja, hogy ők nagyon is követelők és nem jut rájuk olyan sok. A *Hunyady* ur pedig egy feketekávés szervizt kapott a jutalomjátékán, mert ő szereti a feketét. A *Berbély* urnak három pakli szép átjátszott kártyát adtak, amibe benne van az utolsó a szőrös majommal és sok pénzt lehet vele nyerni, ha az embernek szerencséje van. A *Zsigmond* nagysága is kapott ajándékokat meg a *Zalai* nagysága is, mert *Vásárhelyen* úgy szeretik a trikót, ha van benne valami és mit tagadnám, volt is.

Az olasz ur is kitett magáért, csak az a baj, hogy nem tud magyarul, de azért nem reked be olyan gyakran, mint a *Déri* ur. *Vásárhelyen* azt mondták róla, hogy nem kell a német, ha olasz is és különben is olyan nagy cug volt a színházban,

hogy a *Hunyady* nagyságát majdnem elvitte és mindig egy ötkilósat kellett a zsebébe dugni.

Szerelem most nagyon kevés van a színház körül és ami van, azt is nagyon titkolják és jól teszik, mert én ugyis mindent megtudok és megírok. Most még nem akarok nagyon pletykázni, de mondhatom, hogy minden zsák megtalálja a maga foltját és már meg is találta, ami igaz is. Csak azt nem bírom kideríteni, hogy mit csinál a *Fenyvessy* nagysága és hol csinálja azt, mert engem az ilyesmi nagyon izgat. Már a *Marházy* urat, mint *Scherlok Holmest* ki kellene küldeni, hogy felfedezze a nagyságát, mert a direktor ur azt mondja, hogy ő a társulat tagja, hát mit szégyenlik, hiszen abban szégyen. Es már sokan is kérdezték, hogy hol van a nagysága és a *Várnay* ur már azt is mondta, hogy a nagysága csak végtagja a színháznak, mert sohse látják. Pedig a végtagot látják és a *Várnay* ur is jobban tenné, ha énekelni tudna, mint a nagysága.

Most pedig levelet kell vinnem a színügyi bizottságba, hát majd legközelebb többet írok és maradok

Laci
szereposztó.

Aradi tisztviselők mozgalma.

(Fővárosi vendégek a közgyűlésen.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, szeptember 29.

Az állami tisztviselők rövid idő előtt nagyarányu mozgalmat indítottak, hogy micél erősebb szervezetet létesítsenek anyagi céljalk elérésére és helyzetük javítására. Tudvalevő dolog, hogy az állami tisztviselők kara a mindenkori kormányok mostoha gyermeke volt, mindig ígértekkel hintettek port a szemébe, anélkül, hogy bármiféle reális helyzet-javulásban lett volna részük. Az automatikus előléptetés és fizetés rendezés és hasonló állandóan aktuális kérdések megoldása az a cél, amelynek érdekében a központi tisztviselő egyesület a szervezkedési agitációt a vidékre is kiterjeszti.

Az első állomása ennek a szervezkedésnek *Arad*, ahová október hó 7-én érkeznek meg az országos egyesület kiküldöttel *Benedek Sándor* közigazgatási bíró vezetése alatt. A kiküldöttek mintegy huszan lesznek s képviselve lesz köztük néhány magasabb tisztviselővel valamennyi miniszterium. A tisztviselők aradi köre ebből az alkalomból közgyűlést tart, amelyre a vezetőség a következő meghívót bocsájtotta ki:

Az állami tisztviselők országos egyesületének aradi köre f. évi október hó 7-én d. e. 10 órakor a kir. törvényszék esküdtiséki tárgyaló termében rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlés tárgyai:

1. *Benedek Sándor* kir. közigazgatási bíró, mint az állami tisztviselők országos egyesületének elnöke, továbbá *Csikvári Jákó* nyug. m. kir. államvasuti főfelügyelő, mint az Államtisztviselők Lapja szerkesztője részére a kör disztagsági oklevelének ünnepélyes átadása.

2. *Benedek Sándor* elnöknek az államtisztviselők országos egyesületének jövő tervai, teendőire és munkaprogramjára vonatkozó tájékoztató és irányadó beszéde.

A közgyűlésre fentnevezetteket az országos egyesület tisztviselő karának és választmányának számos tagja is lefogja kísélni és közgyűlés után vendégeink beszéd kíséretében koszort tesznek a vértanuk szobra talapzatára.

A közgyűlésen vendégként más körök tagjai és nem tag tisztviselők is szívesen látatnak.

A közgyűlés után d. u. 1 órakor a vendégek tiszteletére közebéd fog rendeztetni.

Iffy. *Schweigert Péter*, titkár. *Kosinszky Viktor*, társelnök.

Szüreti ünnep.

Milyen szép lenne, ha a szüretéken ugyanazok a szokások lennének, mint régen, a mikor az agrárkölesön és a peronoszpóra nem szaporította a szőlősgazdák őszi fűrtéit. Azokban az idillikus időkben, a mikor a szüretet nem árnyékolta be az a gond, hogy a bort el tudják-e adni; ha nem adják el — gondolta a szőlősgazda — legfőleg maguk isszuk meg.

Ha azok az idők visszatérnének! Ha egy közös, nagy szüreti ünnepre gyűlnének össze a Hegyalja urai: *Domány József* taposná a mustot, *Reicher Károly* hordaná puttonokban a nehéz fűrtöket. *Szabó Zoltán* pisztolyt sütögetne a táncra perdülőknél — akiket *Kohn S. N.* gardiroz — *Avorffy Géza* fujna tilinkó-csárdást a talp alá!

Ilyen lenne a szüret, ha ma is vigasság lenne, nem pedig közgazdasági esemény. De ma a Hegyalján nincs kedélyesség, nincs nóta. Olyan a szőlőhegy, mint a börze:

— Adja huszonegyért?

— Nem, Magamnak is többre van. Husonhárom, ab Kovaszinc, hordóval, — akarja? Ezt nevezik ma szüretnek.

Koronatanács Schönbrunnban.

Javaslatok a király előtt.

A képviselőház munkarendje.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, szeptember 29

Végehez közeledik a parlament vakációja és a hónapokon át jóformán teljesen szünetelő politikai élet is mindjobban élénkül. Megtelnek a nyáron át elárult pártkörök és mindenfelé foglalkoznak a képviselőház elé kerülő munkaanyaggal, a kormány jövő terveivel, a magyar-osztrák kiegyezésnek és a közös ügyeknek a közel jövőben való elintézési módjával.

A parlament elé terjesztendő törvényjavaslatok és a közös költségvetés ügyében *Wekerle Sándor* miniszterelnök ma kihallgatáson volt a királynál, akinek elnöklése alatt a közös büdzsé végleges megállapítása végett ma minisztertanács is volt.

A három hónapon át szünetelő képviselőház október 10-én csupán formális ülést tart és az érdemleges tárgyalásokat csak akkor kezdi meg, ha a parlament elé terjesztett anyaggal a bizottságok végeztek. A képviselőház tehát összeülése után alighanem két-három hétre elnapolja magát.

Most már szinte bizonyos, hogy a Ház nem választ új delegátusokat, hanem azok a képviselők lesznek a közös ügyek tárgyalására kiküldött bizottság tagjai, akik a májusban ülésezett delegációban foglaltak helyet. Ezt az intézkedést azzal motiválják, hogy miután a törvény értelmében a delegátusokat egy évre választják és így az idej tagoknak megbízatása csak december végén jár le: semmi szükség sincs arra, hogy a novemberben összeülő delegáció tagjait újból megválasszák.

A honvédtüzérség reformjának elejtését ma még azzal is magyarázzák, hogy az osztrák kormány elbukatta a Landwehrtüzérség föllállítását és így a magyar kormánynak is le kellett tennie a reform megvalósulásának eszméjéről. Tette ezt annál könnyebben, mert a közös hadügyminiszter nem bocsátotta rendelkezésére a magyar kormánynak azokat a tüzerészte-

ket és tartalékos legénységet, amikre a honvédtüzérség föllállításánál mulhatlanul szüksége volt.

A politika mai eseményeiről az alábbi távirati tudósítást adjuk:

Wekerle a királynál.

Bécs-ből jelentik: *Wekerle Sándor* miniszterelnököt a király ma délelőtt 11 órakor hosszabb kihallgatáson fogadta.

Délután 3 órakor Schönbrunnban a király elnöklése alatt közös miniszteri értekezlet volt, amelyen *Goluchowski* gróf, *Pitreich* lovag és *Burián* báró közös miniszterek vettek részt.

A minisztertanács után a király külön kihallgatáson fogadta *Buriánt* és boszniai utazását beszélte meg vele.

Wekerle a királyi kihallgatás előtt egy órahosszat értekezett *Beck* báró osztrák miniszterelnökkel.

Megállapították a közös költségvetést.

A közös külügyminiszteriumban ma délután *Goluchowski* gróf elnöklésével közös miniszteri értekezlet volt, a melyen a közös minisztereken kívül a két miniszterelnök, a két pénzügyminiszter és a haditengerészet vezetője is részt vett. A tanácskozás tárgya az 1907. évi közös költségvetés volt, amelyet a mai értekezleten végleg megállapítottak.

A közös hadügyi előirányzatban úgy a közös hadügyminiszter, mint *Montecuccoli* gróf a tavalyinál nagyobb összegeket kértek, de a két pénzügyminiszter rámutatván mindkét ország jelenlegi gazdasági helyzetére, a hadügyminiszter elállott a költségvetés követelésétől. Ezért a hadügyi előirányzat csupán azt a nem épen jelentékeny emelkedést fogja mutatni, a mely egyrészt a legutóbbi zárszámadások adataira, másrészt az élelmiszerek drágulására vezethetők vissza.

A delegációkat november végére fogják összehívni, mert addig az osztrák parlament más sürgős ügyekkel lesz elfoglalva.

A parlament munkarendje.

A hosszú szünet után október 10-én tartja a képviselőház első ülését. Ezen az ülésen nem lesz érdemleges tanácskozás,

csak megállapítják a következő ülés napirendjét s azonkívül *Kossuth* Ferenc kereskedelmi miniszter benyújt több törvényjavaslatot.

A nyári szünet alatt a képviselőház elnökségénél nagy anyag halmozódott föl s a képviselőket érdeklő bírói határozatok és föliratok egész serege került a házelnök asztalára.

A parlament munkarendjére vonatkozólag politikai körökben azt beszélnek, hogy miután a parlament elé kerülő anyag először a bizottságokhoz jut tárgyalások végett, az első ülést rövid szünet követi, amely addig tart, míg a bizottságok végeznek a hozzájuk utalt dolgokkal.

A miniszterelnök a delegációk összehívásáról.

Jelentettük már, hogy a kormány november hónapban szándékozik összehívni a delegációkat Budapestre, hogy az 1907. évre szóló közös költségvetést megállapítsák. Magyar politikai körökben felmerült az a kérdés, hogy vajjon a delegátusokat újból meg kell-e választani erre az ülészakra, mivel a törvény úgy rendelkezik, hogy a delegátusok mindig egy ülészakra választatnak. Minthogy a magyar delegátusok legutóbbi megválasztása óta nem telt el egy ülészak s azt december végéig aligha zárják be: a törvényből világosan következik, hogy a delegációk novemberi ülésezése alkalmával ugyanazok a delegátusok képviselik a magyar törvényhozást, akik a júliusi delegációnál is üléseken képviseltek. Bár a törvény e kérdésben világosan rendelkezik, mégis vita tárgyát képezi ez a kérdés. A politikusok nagy része azt vitatja, hogy a delegátusokat nem kell újból megválasztani.

Wekerle Sándor miniszterelnök tudvalevőleg csütörtökön este fent volt a függetlenségi pártkörben s ekkor az ott levő képviselők kikérdezték erre vonatkozó véleményét. A miniszterelnök utalt a törvény világos rendelkezésére és hivatkozott arra, hogy már van precedens arra, hogy delegátusok két ülésen vettek részt. Ez 1869-ben történt.

A miniszterelnök e nyilatkozatából látható, hogy a novemberi ülésekre nem lesznek delegátus választások.

A honvédtüzérségi reform elejtése.

Sok vitára adott alkalmat a sajtóban az a kérdés, hogy lesz-e honvédtüzérség vagy sem. Beavatott forrásból szerzett értesülés szerint a honvédtüzérség szervezésének ügye hosszú időre kutba esett.

Ennek okai e forrás szerint a következők:

1. Az osztrák minisztertanácsban megbukott a Landwehr-tüzérség dolga s ez maga után vonta a magyar honvédtüzérség reformjának elejtését is.

2. Pitreich lovag közös hadügyminiszter megtagadta Jekelfalussy honvédelmi miniszternek azt a kérését, hogy a szervezendő honvédtüzérséghez a köztüzérségből megfelelő számú tisztet és tartalékos legénységet adjon.

Ezen a két dolgon megakadt a honvédtüzérség ügye és ha hozzá vesszük a föllállításával járó tetemes pénz- és véráldozatokat: érthetővé válik, hogy miért állott el a kormány a magyar véderő gyarapításával és a maga népszerűségének emelésével járó reform kivételétől.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi iparos ifjak önképző egyesületének vizsgálmi bizottsága értesíti a közönséget, hogy az október 7-én tartandó egyetemes nagybányai ünnepélyre szóló meghívókat a helyfőnök küldi szíjjel. Kéri mindazokat, kik megelégedésüket a meghívóra igényt tartanak és nem kaptak, az egyesülés elnökehez Schaffer József (Tabajdi utca) forduljanak.

Templomrablás Budán.

(Furfangos gonosztevők.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, szeptember 29.

Az obudai Lajos utcai templomot kifosztották. A betörők a tetőn át jutottak a templomba s mintán minden értékes holmit összekapkodtak, ugyanazon az uton, amelyen jöttek, elillantak. Ma már a betörők egyike az ügyészség fogházában van, a másiktól is tudja a rezsőség, kicsoda, merre van, ezért tehát elmondhatók az érdekes eset részletei, melyekről a következőket jelentik Budapestről:

A templomrablás a 20 órai 21 ére virradó éjjel történt. A betörők, akiknek a helyi viszonyokat ismerniük kellett, teljesen észrevétlenül jutottak a templom üvegterejére. Ez annál különösebb, mert a templomnak közvetlen közelében ejjel nappal poszól a rendőr. A vizsgálat lesz hivatva kideríteni azt is, miként történhetett, hogy a rendőrszem az orlási robaj nem hallotta, melyivel a templom üvegterejének betörése járt. A rablók ugyanis az üveg tetőn keresztül jutottak a templomba. Ott körülbelül félóra hosszat „dolgoztak.” Leszedték a szentek szobrairól az értéktárgyakat, elvitték egész csomó aranygyűrűt, keresztet, melléket, kifeszítették a szekrestye ajtaját s elvitték belőle az ezüstkelyheket, az arany oltári szentséget s a páztorbot ezüst markolatát. Betörők a perselyek födelét is és kivették belőle a szegények számára gyűjtött alamizsnát. Miután így megrakodtak, a magukkal hozott költőhárcsó segítségével az üvegteret ültől résen keresztül eltávoztak.

A sekrestyés főlébredt ugyan a zajra, melylyel a betörők munkája járt, a templomba azonban nem mert bemenni. E helyett a rendőrségre szaladt, ahonnan nagy asszisztenciával ugyan, de csak akkor érkezett a pusztítás színhelyére, amikor a zsiványoknak már hűlt helyük volt.

A nyomozás még az éjjel nagy erővel meg-

indult. A betörésről értesítették a főkapitányság ügyeleti tisztviselőjét, aki nyomban kiszállt Obudára, megtartotta a helyszíni szemlét. A kihallgatások befejezése után egész sereg detektívet mozgósítottak a betörők kinyomozására. A rendőrök reggelig kutattak a vakmerő rablók után, de sikertelenül.

Huszonegyedikén délután egy obudai vendéglős jelentkezett a harmadik kerületi kapitányság inspektoros tisztviselőjénél s elmondta, hogy két ember járt nála, akiknél nagy csomó ékszeret látott. Egyiküktől hat koronaért vett is egy aranyszívet. Az ékszeres emberek egyikét Stitzer Imrénnek, a másikat Gergicsék Ferencnek hívják.

A vizsgálat most ezen a nyomon indult meg. A rendőrség megtudta, hogy a betörők Bécsbe utaztak, mire nyomban elment az értesítés a bécsi rendőrigazgatósághoz. Egyben intézkedett a főkapitányság, hogy a pályaudvarok közönsége is fokozott éberséggel figyeljék meg.

Az erélyes és gyors intézkedéseknek napok múlva lett is eredménye. A nyugati pályaudvaron a detektívek letartóztatták Stitzer Imrét abban a pillanatban, amikor az a bécsi gyorsvonat egyik másodosztályú kocsijából kiszállt.

A betörőt bevitték a főkapitányságra, ahol nyomban megmotozták. Számos zálogcéduát találtak nála, amelyekről kétségtelenül megállapították, hogy a betörés alkalmával ellopott tárgyakról szólnak. Stitzer ennek dacára is hevesen és köve keztesen tagadja a betörésben való részességét és nem hajlando fevilágosítást adni arról sem, hol bujkál cinkosai. A gonosztevőt letartóztatták s még másnap átkísérték az ügyészség fogházába, Gergicsék Ferenc ellen pedig körözőlevelet adtak ki.

IRODALOM ES MŰVESZET.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: Ludas Matyi, bohózat. Este: Gül-Baba, operett. (Bérlés A.)
Hétfő: Koldusgróf, operett. (Bérlés B.)
Kedd: Nap hőse, vígjáték. Bemutató előadás. (Bérlés C.)

Szerda: Nap hőse, vígjáték. (Bérlés A.)
Csütörtök: Bajazzók, opera. Schubert Jenny és Ferrari d'Albaredo bemutatkozása. Színelőadásban, színmű. (Bérlés B.)
Péntek: Traviata, opera. (Bérlés C.)
Szombat: Aranylakodalom, színmű. Disz előadás. (Bérlés A.)

Muskáti.

— Martos Ferenc új darabja. —

Martos Ferencnek, az aradi származású ambiciózus fiatal írónak sokkal több szerencséje van a vidék operett-színpadokon, mint a komoly dráma terén. Bob herceg, Aranyvirág és Gülbaba sok babért és tantiémet termeltek a szerzőnek, de Balassa Bálint és Simonyi öbester megbuktak a Nemzeti Színházban. Most először próbálkozott meg Martos a mai magyar társadalmi életből vett témával, de most se volt több szerencséje. Ma mutatták be a Nemzetiben Muskáti című új darabját, amelynek pr-misérjáról a következőket jelentik:

Birchpflster, Marlitt és a szentimentális drámaírók mind, akik éltek és fuvalahangon zengedeztek, vagy lágy szívű lányok és asszonyok szeméből könyeket sajtoltak: mintha feltámadtak volna és elgondolnák, hogy imá, az ő koruk még most sem múlt el. Mert lám a régi szentimentális motívumok magint inspirálták egy magyar író, Martos Ferencet, akinek Muskáti című érzélgős vígjátékát ma este mutatják be a Nemzeti Színházban.

Igaz, hogy a motívumokat, amelyeket fel dolgozott, igen nagy elődök is magukévé tették, mint például Mor to, de az legalább re-

mekművet alkotót, amely idők végezetéig megmarad. S ha Martos Ferenc is remeket alkotott volna, akkor minden bűnét könnyen és szívesen megbocsáthatnók. Mert nem baj az, ha valamely dráma vagy vígjáték alapeszméje nem új. Ki keresi manapság az újat, amikor a szerzők orra elől azok a fránya remekírók már mindent eltraktáltak. Csak jó volna, csak a karakterek volna érdekesek, csak a cselekmény volna új.

De Martos Ferenc bemutat nőket, akik irtóznak a házasságtól, mert a házasság eszméje elől elvöl elzárkóznak. Es bemutat férfiakat, akik mindenáron ház sodni akarnak. A férfiak nagy fufanggal, tet etett közönyvel akarják megtörni a nők elvi ellentétét. Már a darab elején minden legcsekélyebb színpadi tapasztalattal rendelkező színházlátogató tized tehet egy ellen, hogy a makrancos nők rutul fel fognak sülni és a férfiak karjaiba dölve, a házasság jármába fogják hajlani fejec-kéiket.

Igy is van; a publikum nem fog csakodni, de nem is lepődik majd meg és mindenki úgy fog eltávozni a színházból, hogy konstataálja, ami konstataható, hogy ezt már látta mindenféle formában, változatban, fe'dolgozásban és hogy nem segít a darabon az, hogy a modern feminizmust is belevonta a szerző a darabba kissé torz, de eléggé érdektelen és kisér pti mitív módon.

* Premier Kolozsváron. A kolozsvári Nemzeti Színházban ma mutatta be Janovics Jenő igazgató Echegaray A megbélyegzett című drámáját, amelynek ez volt magyar színpadon az első előadása. A darabról, melynek El Estigma a spanyol címe, kisütötték Kolozsvárott, hogy már színpadon került a Vicsárházban. Ez azonban tévedés, Echegaraynak ez a drámája csak könyv alakban jelent meg, magyar színpadon pedig még nem került színpad senulem.

* Vizvári Gyula nyugatomban. Vizvári Gyula, a budapesti Nemzeti Színház művésze újkor nyugatomba vonul. A művész harmincöt év óta tagja és egyik büszkesége az ország első színházának. Vizvári egyelőre csak a színpadtól vonul vissza, de az Országos Zeneakadémián megtartja tanári állását.

* Rákóczi-színművek az ifjuság számára. Most, hogy II. Rákóczi Ferenc hamvait hazahozzuk, s ebből az alkalomból országsszerke kegyeletes ünnepély keretében fog kifejezést nyerni a mindig eleven Rákóczi kultusz: igazán dicséretes vállalkozás az Eötvös Károly Lajosné, a ki a fenti című gyűjteményt sz rkeztette. A kötetben a következő színműveket találjuk: „Rákóczi hívatása”, írta Eötvös Károly Lajos; „Bujdosók”, írta Zoróczi Gyula; „II. Rákóczi Ferenc”, írta Eötvös Károly Lajos; „Kuruc” játék, írta Istvánffy Márky Gabriella; „Az utolsó kuruc brigadéros”, írta Eötvös Károly Lajos; „Rákóczi játék”, írta Szentimrei Márta. A „Rákóczi megdicsőülése” című apoteozis fejezi be a kötetet a melyre a Lampel R kiadásában jelent meg s két koronaért bárhol megszerezhető.

* A milliárdos kisasszony. A Magyar Színház újdonságát, A milliárdos kisasszony t már a főpróba után a legtöbb vidéki színházgató megszerezte előadásra. Első előadása Aradon lesz Scendrey Mihály színtársulatánál, azután sorra ehadják Kolozsvárott, Pozsonyban, Nagyváradon, Szabadkán, Pécsen és a vidék minden nagyobb színházában.

* Új idők. Herzeg, Gárdonyi, Bródy, Lika, Bársony, Heitai, Tömörkény írásaival jelent meg az Új idők október elsei száma. A magyar uri házak kedvelt hetilapjának alandó munkatársai ók. Ami frissen kerül ki dolgozó asztalukról, azt nyomban hozzák az Új Idők hasábjai. A mai magyar szépirodalom legjelesebb termékei vonulnak föl így, hétről-hétre. Mindegyik számba rajt van a szerkesztő Herzeg Ferenc szignuma: Magvas tartalom, izlés, ötlet és finomrág. Az október elsei szám, melylyel az új évfolyam kezdődik, szokatlánul gazdag. A kiemelt írók novelláin, cikkein kívül még bőségesen nyújt olvasnivalót, rajtot és eredeti felvételeket, a melyek hű kronikái a múlt hét aktuálisainak. Az Új Idők előfizetési ára negyeden kint 4 korona.

A szerelmes hadnagy.

Csalódtam mindenkiben . . .

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, szeptember 29.

Szenzációs eset tartja izgalomban Ungvár közönségét. Scheffer Jenő 22 éves honvéddadnagy agyonlőtte szerelmesét, a Millennium-kávéház pénztárcsnőjét, azután önmagát. Szobát bérelt a Korona-szállóban; alig pár percnyi ott tartózkodás után hatalmas dörrenés riasztotta fel a szálló személyzetét, mire a belülről bezárt ajtót felfeszítették, a hadnagy holtan hevert az ágyon. Mellette a leány feküdt, szíve táján hatalmas sebből vérezve; még élve szállították a kórházba. Felépüléséhez azonban kevés reményt fűznek az orvosok. Scheffer Jenő szabadságon volt Ungváron szüleinél, akik iránt a részvét általános. Tettéknek okát egy levélben írta meg, amelyet egy fővárosi lap szerkesztőségéhez intézett, azon határozott szándékkal, hogy közzétegyék. Ez a szomorú írás a következő:

Tekintetes szerkesztőség!

Föltétlen kötelességem egy nyílt és olvasott lappak tudomására hoznom, különösen akkor, ha ezt éveken át olvastam, elhatározásom okát.

Sokat vetődtem-hányódtam az életben, annyit tapasztaltam, hogy hitem és bizalmam jóbarátokban és hitemben megrendült. Csalódtam mindenkiben, akiben hittem.

Horvátok között voltam 3 évig, akik lázoltak belém minden jó érzést.

Szerettem ezt a kis leányt, aki velem hal meg, annyira, hogy sívve meghalok érte.

Közös elhatározással megvünk a halálba és csak arra kérem, hogy őt ne okolják semmiért, mert én voltam az, aki ezt kezdeményezte, tudván, hogy mi egymásé nem lehetünk.

Hazafias tisztelettel:

Scheffer Jenő,
honvéd hadnagy.

Ezen a levélen kívül még négy levelet találtak az öngyilkosság színhelyén; egyet a hadnagy szüleinek, testvérének és bajtársainak; a negyedik Horog Antalnak, a leány Budapesten élő atyjának volt megcímezve, ezt azonban, mivel a leány él, visszatartották.

A leányt, Horog Elát már kihallgatták. Valószínűsége szerint a végzetes napnak délutánján a hadnagy egyik barátjával öt lakásán elkeresette, ahol estig két üveg bort és egy üveg pezsgőt fogyasztottak el. Innen 7 óra táján ketten a Korona-szállóba mentek, ahol a hadnagy szobát nyitott és ott a leánnyal időzött, kijelentve előtte, hogy megállapodásukat, miként együtt meghaljanak, végrehajtja. A leány különben több ízben adta a hadnagnak beleegyezését, hogy a közös halált választja, de változása szerint a leány ezt soha se vette komolyan és a hadnagyot a beleegyezéssel csak bitégette. Midőn ágyban fektében a revolver esővét testén megérezte, megrémült, de abban a pillanatban a fegyver elsült és utána azonnal hallotta a második lövést is, ami a hadnagy életét kiototta, mire a leány rövid időre eszméletét veszítette.

A leány még azt is vallotta, hogy az atyjához írott levélről, amennyiben ő az öngyilkosságra komolyan sohasem gondolt, mit sem tud. Így hát valószínűleg azt is maga a szerencsétlen hadnagy írta.

TANÜGY.

(—) Beiratás tanfolyamokra. Az aradi m. kir. áll. fa- és fémpipari szakiskolával kapcsolatban az 1906—1907 tanévben a következő tanfolyamok nyílnak meg:

1906. október 15-én a *kazánfűtők* tanfolyama, melyre bárki beiratkozhatik, ki magyarul írni és olvasni tud. Tanfolyam tartama 6 hét. Tandíj 6 korona.

1906. október 15-én a *stabil gépezetű* tanfolyama, melyre csak azok iratkozhatnak be, kik már a fűtől és locomobil kezelői tanfolyamot végezték. A tanfolyam tartama 10 hét. Tandíj 10 kor.

1906. november 1-én az *asztalos és lakatos segédek* szakrajai és gyakorlati tanfolyama, melyre beiratkozhatik minden lakatos, illetve asztalos segéd. A tanfolyam tartama 20 hét. Tandíj 5 korona.

Hogy ezen tanfolyamok megnyílhassanak, szükséges, hogy az első kettőre legalább 15—15 hallgató, az utóbbi kettőre legalább 10—10 hallgató jelentkezék. Keltő számú jelentkezés esetén köyvvelési tanfolyamot is nyitunk iparosok és iparos családok előtagjai számára. Mindezen tanfolyamokra, a szükséges okmányok bemutatása mellett beiratkozni lehet naponként, este 6—7-ig, a fa- és fémpipari szakiskola igazgatóságánál.

Az operai sztrájk.

Megegyezés előtt.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, szeptember 29.

Az Operaház igazgatósága végre megtette az első formális lépést a béke helyreállítására. Mint Budapestről táviratozzák, Mäder Raoul igazgató ma délelőtt 11 órakor magához kérte a zene- és énekkari tagok tizenhatszáz bizottságát és hivatalos formában béketárgyalást kezdett velük. Mäder barátságosan üdvözölte a bizottságnak megjelent tagjait és kijelentette, hogy már abból, hogy fölkérte őket, láthatják, mennyire lelken fevszik az ellentéteknek a kölcsönös engedékenység alapján való kiegyenlítése. Ezután elmondta *Buzerációj* Viktor államtitkár ismeretes forrásait és kérte a bizottságot, hogy fontolják meg végső elhatározásukat és ne resteljenek kiugrásból vagy egyéb okokból az engedékenységre. Eléggé szomorú és sajnálkozó, hogy már ennyire jutottunk, fejezte be beszédét az igazgató.

Most a bizottság tagjai mondották el egyenként véleményüket. Szerintük a 25 százalékos lakáspótlék elődázása ütközik a legtöbbször akadályokba. Ha két-három év múlva újra mozgalmat indítanak lakbérigényük kivívására, akkor a nagyközönség, amely most igazságosnak és méltányosnak tartja mozgalmukat, azt fogja hinni, hogy ez a testület folyton elégedetlenkedik és lehetetlen dolgokat követel.

Az igazgató és a bizottság tárgyalása nem vezetett semmiféle pozitív megállapodásra.

Délután 2 órakor az Operaház hirdetés táblájára kiszögezték egy hirdetményt, amelyben Mäder igazgató fölbívíja az énekkari, a zenekar és a műszaki személyzet tagjait, hogy este 6 órakor jelenjenek meg az Operaház színpadán. Az igazgató az egész személyzet előtt is méltán akarja azokat, amiket délelőtt a tizenhatszáz bizottság tagjaival kövölt.

Későbbi távirat jelen is:

Az este 6 órára hirdetés összeállítását elhalasztották, mert ugyanakkor a tizenhatszáz bizottságnak bizalmas értekezése volt. A gyűlést holnap délelőtt 11 órakor fogják megartani.

A hangulat az est folyamán teljesen megváltozott. Mindkét részről belátják, hogy a dolgot nem lehet a véglet-kig vinni és sztrájkra készülő tagok ma már nagyobb engedékenységet mutattak. Így a tizenhatszáz bizottság haj-

landónak mutatkozott az egész mozgalmat megszüntetni, ha Mäder igazgató kötelező ígéretet tesz, hogy 1907. január elsejétől fogva *visszamenetleg megkapják a fizetésemelést*. Mäder a holnapi nap folyamán az állami költségvetési előirányzatból ki fogja mutatni, hogy a javítást január 1-jétől kezdve utalványozzák ki nekik. Valószínű, hogy a holnapi ülésen létrejön a béke.

HIREK.

Szterényi — és a vidéki városok.

Arad, szeptember 29.

A legutóbbi napokig eldöntetlen volt az a kérdés, hogy a vidéki városok közül valamelyik érdemes-e az európai névre? Bizonyára voltak, amelyek erre a címre jogot formáltak. Hogy Aradról ne szóljunk s így az elfoglaltság látszatát elkerüljük, bizonyára európai nivón érezte magát Szeged, a százezer lakosnál többet befoglaló alföldi metropolis, bizonyára Európába valónak hitte magát Temesvár is, a Délvidék fővárosa, Kassa a felvidék középpontja, s talán Kolozsvár, Nagyvárad, Pécs és még néhány.

Most azonban ezeknek a hiru ringatózásoknak vége van. Szterényi József kereskedelmi államtitkár, a ki bizonyára illetékes arra, hogy a vidéki városok között disztinváljon, — hivatalosan megállapította, hogy Magyarországon — Budapesten kívül — az egyetlen város, amely az európai névre számot tarthat: *Pozsony*. A kis Bécs, — a mely bizonyára azért lehetett ilyen roppantul európaivá, mert nagyon közel esik a legeurópaibb nagyvároshez: Wienhez.

A kereskedelmi miniszterium nevében Szterényi József államtitkár az elmúlt napokban Pozsony városához átiratot intézett az *Eighty-klub* pozsonyi látogatása ügyében. Az átirat, a melyet Pozsony bizonyára aranykeretbe foglaltan helyez el a város levéltárába, így szól:

Ez évi szeptember 27-én az *Eighty-klubnak*, ezen előkelő angol politikai egyesületnek mintegy harminc tagja Budapestre érkezik. Az említett klubnak hazánkat meglátogató tagjai nagyobb részt az angol parlament tagjai, a kiknek fogadtatásában, szon politikai és gazdasági érdekekre való tekintettel, a melyek a látogatáshoz kapcsolódnak, a magyar kormány is részt fog venni.

Azon szándékot vezéreltetve, hogy angol vendégeink a fő és székvároson kívül *egy másik, európai névön álló város is megtekinthessenek*, Pozsony meglátogatását is programba vettem.

Kérem ennél fogva a törvényhatóságot, hogy engem ezen törekvésemben, minép angol vendégeinket méltón fogadjassuk, támogasson.

A leirat többi része az utazás és a látogatás programját közli.

Ha tehát az angolok egy másik, európai nivón álló várost akarnak meglekinteni, csakis — Pozsony jöhet szóba. Arad, s a többi városok még Ázsiában vannak, a hová a külföldön egész Magyarországot be szokták illeszteni.

Hogy a *Eighty-klub* tagjait nem hozták ide, abba könnyen beletörődünk volna. Különben se tudjuk, hogy

megérte volna nekünk ez a dicsőség azt a költséget, a melybe az előkelő látogatók megvendéglése került volna. De hogy Szerényi egyedül Pozsonyt tartja európai nivón állónak: ezt bizonyára rossz néven fogják venni azok a vidéki városok, a melyek küldöttségei előtt és ünnepein ép az államtitkár oly szép szavakkal tudott szólni a magyar vidéki városok kulturális fejlettségéről, gazdasági jelentőségéről. Mért is estünk olyan messze — Bécsből, és vele az európai színvonalról! . . .

— Francia megbízott Pétervárott. *Fáris*-ből táviratozzák: Az *Echo de Paris* jelentése szerint *Vallé* volt igazságügyminiszter rendkívüli megbízatással Pétervárra utazott.

— A fahidakat átvették. A várba vezető fahírmos híd és a ezáraz hidak máról kezdve Aradváros kezelésébe mentek át. Ma vette át a város által kiküldött bizottság a kincstár képviselői a hidakat. Az átvétel reggel nyolc órakor kezdődött és déli egy óráig tartott. A hidakon kívül a város tulajdonába mentek át a révjogok, valamint a felügyelő lakása, a hidakon tartozó szárazmunkák és más kellékek is. A város képviselői az átvétel alkalmával pontos leltárt vettek fel, amelyet betérjesztenek *Institoris* Kálmán polgármesterhez. A város a fahírmos hídnak 1906. évi augusztus 1. től járó jövedelméből, az összes kiadások levonása után, 5600 koronát kap. A híd átvételénél a várost *Varjassy* Lajos h. polgármester, *Virág* Lajos főmérnök, *Bund* Henrik főszámvevő, *Rischer* Károly főügyész, továbbá *Nesnera* Adár, *Wald*er Gyula, *Probst* Mihály és *Tenczinger* Károly törvényhatósági bizottsági tagok képviselték. A kincstár részéről *Farkas* Győző kir. pénzügyigazgató, *Szabó* Lajos pénzügyi titkár, *Tóth* Gy. Géza kincstári ügyész és *Darvas* Lajos kir. mérnök voltak jelen.

— Megtámadott mandátumok. Budapestről táviratozzák: A képviselőház kilencedik bírálóbizottsága kedden, október 2-án *Malatinszky* György elnöklésével ülést tart, amelyen *Goldás* László előadó referálása alapján, tárgyalás alá veszi *Üchtritz* Amadé Emil gróf abrudbányai és *Karácsony* Jenő gróf zichfalvai képviselő mandátumai ellen beadott panaszokat. Mindkét panaszban, amelyeket kimerítően indokoltak, főleg *vezetetés* címén kéri a mandátumok megsemmisítését. A bizottság tárgyalása előreláthatólag hosszabb időt fog igényelni és nincs kizárva, hogy baja esik valamelyik mandátumnak.

— Amerikai csapatok Kubában. *Havanna*-ból táviratozzák: *Taft* hadügyi államtitkár tegnap délután kijelentette, hogy meggyőződése szerint az Egyesült Államok este vagy legkésőbb holnap reggel kénytelenek lesznek *csapataikat partra szállítani*, mely esetben az Egyesült Államok ideiglenes kormányzása proklamálnák. Az egyes pártok előterjesztéseihez nincsen bizalma, mert mindenütt csalfaságot tapasztalt és amerikai értelemben vett hazafiságot sehol sem talált.

— A milánói magyar kiállítás megnyitása. *Milánó*-ból táviratozzák: *Giolitti* miniszterelnök, *Tittoni* és *Mayonne* miniszterek s más állami

méltóságok jelenlétében ma nyitották meg a dekoratív művészeti kiállítás új magyar csarnokát. A kiállítás rendező bizottságának elnöke beszédet mondott, amelyben melegen megköszönte a magyar kormány és a kiállítók áldozatkészségét.

— Hódmezővásárhely főispánja. *[Budapestről]* jelentik, hogy Hódmezővásárhely város főispánjának is *Fábry* Sándor dr. békésmegyei főispánt fogják kinevezni. Legutóbb is a békési főispán, *Lukács* György dr. volt egyúttal Vá-sárhely főispánja is.

— A cár megszüntette az eljárást Stössel ellen. *Fétevréről* táviratozzák: Tegnap megjelent egy cári ukáz, amely megszünteti a *Stössel* tábornok ellen indított hadbíróági eljárást és a tábornok nyugdíjáról gondoskodik.

— A karánsebesi király-szobor. *Karánsebes* város az ott emelt király-szobornak október 7-én történő leleplezésére Aradvárosát is meghívta. A tanács ma felkérte *Varjassy* Árpád kir. tanfelügyelőt, hogy a leleplezésnél képviselje a törvényhatóságot.

— Cseresnyés tisztviselői. *Makó*ról jelentik: A belügyminiszterrel ma rendelet érkezett, amely tudatja, hogy *Glatz* Béla csanádmezei közigazgatási gyakornok februárban történt lemondása szabályellenes volt, mert a vármegye ügyviteli szabályzatának 12 §-a értelmében a kinevezett tisztviselő a főispánnál, a választottak pedig a törvényhatóságnál kötelesek bejelenteni lemondásukat. *Glatz* kinevezett tisztviselő lévén, nem mondhatott le *Hervay* István alispánnál s a miniszter nem is veszi tudomásul a lemondást, hanem utasítja az adóhivatalt, hogy *Glatz*ok a március, április és május havi fizetését adja ki. Ez a rendelet más szóval azt jelenti, hogy *Siklóván* Károly közigazgatási gyakornok, akit *Cseresnyés* János volt főispán nevezett ki s a közigazgatási bíróság fel függesztette ügyében az ítélőszékhez, — elvesztette az állását. Ha nem volt üres a hely, nem is lehetett betölteni. *Cseresnyés* kinevezettjei közül már csak *Szalay* György Makó városi kapitány van hivatalában, a kinek ügyét a jövő héten intézik el.

— Ismét elpusztult egy város. *New-York*-ból táviratozzák: *Mobile* alabamai városban felhőszakadás és vihar dühöngött. *Számos ember életét vesztette és több hajó elsüllyedt*. Sokan károsodtak a házbeomlások által. Több hajó legénysége a tengerbe fulladt. Rablásnál tettenért négerket agyonverték. A várost katonaság tartja megszállva.

New-York, szept. 29. A *Mobile* várost ért katasztrófáról a következőket jelentik: Az ár a város üzleti részének öt kerületét elárasztotta. A városhoz csakis vizen lehet közeledni. A vasuti és táviróösszeköttetések megszakadtak. Számos épület rombadólt. A Krisztus székesegyháza összeomlott. Az utcákon a víz öt láb magasan áll. Mindennemű teheráru és háztartási eszköz uszkál a vizen. A vihar sebessége óránként 90 mérföld volt. A mobilei öbölben lévő *Morgan-erőd*, valamint több más szomszédos helység szintén sokat szenvedett.

— Harc az Ozmánok trónjáért. *Konstaniná* polyban megismétlődnek a múlt eseményei. Nagybeteg a padisah és kezdetét vette a her-

cegek küzdelme trónjáért. A török fővárosból írják, hogy a szultán környezete biztosra veszi a katasztrófa közeli bekövetkezését és azért azon fáradozik, hogy a trónörökös rendjét *Resád* és *Juszuf-Izzed* hercegek mellőzésével megváltoztassa, hogy így módon a szultán kívánsága, aki kedvece fiát, *Burhaneddint*, akarja utódjának, teljesüljön. A legkezezebb kérdés az, hogy miképen lehetne ezt elérni? A jelenlegi terv az, hogy abba a pillanatban, amikor a szultán állapota reménytelenre fordul, a két herceget bezárják és *Burhaneddint* kikiáltják régensnek, amely esetben a korona a szultán halála után önként szállna rá. Ezzel a tervvel azonban többben nincsenek megelégedve és ezek azt kívánják, hogy *Resád* és *Juszuf* hercegeket gyilkolják meg vagy kényszerítsék őket az öngyilkosságra. Ez az oka annak, hogy *Resád* herceg állapotáról riasztó híreket terjesztettek, jóllehet a herceg teljesen egészséges. Legjobban érdekelve van ebben a kérdésben maga a kamatilla, amelynek lelkét annyi bűn terheli, hogy csak *Burhaneddin* uralkodása esetén remélhetnének bocsánatot.

— Új tanár. A közoktatásügyi miniszter *Bereckly* Imre trencsényi kir. kat. főgimnáziumi rendes tanárt e minőségében — saját kérelmére — az aradi áll. főreáliskolához helyezte át. Az új tanár kinevezése a főreáliskolánál a párhuzamos első osztály felállítását folytán vált szükségessé.

— Délvidéki gazdák Aradon. A Délvidéki Földművelők Gazdasági Egyesületének mintegy 80 tagja, *Wittmann* János elnök és *Blaskovics* Ferenc alelnök vezetésével október 1-én, hétfőn délelőtt Temesvárról Aradra érkeztek. Itt az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület székébe, valamint a fogyasztási és értékesítő szövetkezet raktárára fogják megtekinteni, délután 2 órakor pedig tovább utaznak Mezőhegyesre, az ottani méneshirtok megtekintése céljából.

— Új ügyvéd. *Kremmer* Géza dr. ügyvéd-jelölt, az aradi társaságok rokonszenves fiatal tagja, a marosvásárhelyi ügyvéd vizsgálati bizottság előtt jeles sikerrel letette az ügyvédi vizsgát.

— Csillag uniformisok. A „berukkolás” alkalmából érdekes és kedves kis átalakuláson megy át a korzó. Megjelennek a fényes ruházatú, különböző hadnembeli újkéntesek s nagy applomball vonulnak végig a népes utcán. A járőkelők rájuk mosolyognak.

— Ni ez már egy új önkéntes.

— Fess gyereket!

— Ebből is katona lett!?

Ilyen és hasonló megjegyzést hallunk mindenfelé. S míg az új hadiak minden katonai tradíciót profanizáló szabálytalansággal sapkájukhoz kapják kezüket, ha megjelenik a láthatáron egy-egy följebbvaló, a múlt évi golyák, akik most már mint őrmesterek esörgetik a hosszú kardot, irigykedve szemlélik az újdonságát és öröklődését. Örülnek, hogy szabadulnak a nyugtól és mindazonáltal a sok előítélet mellett is örömmel gondolnak vissza az eltelt évtizedre. Produktív hasznosul nem igen jár ugyan a katonaságnál eltöltött egy esztendő, de intelligens ember tapasztal ott egy életre valót. Közben ellenszenvenessé válhat a katonaság maga, a tapasztalatok azonban megmaradnak.

— Odilon Helén — szanatoriumban. *Berlin*-ből jelentik: *Odilon* Helén asszony, az ismert bécsi színésznő néhány hét óta Berlin egyik legelőkelőbb szanatoriumában tartózkodik, a hol *elméje állapotát figyelteti*. A művésznő tudvalevően gondnokság alatt van, de szabadulni

NIGA JÁNOS

műépítész irodája

ARAD, JÓZSEF FŐHERCEG-UT 1. SZ.
(a városkánál szemben.)

Bifogad a magas építés körébe tartozó és mindennemű

irodai munkálalatot,

um. tervek, tervzetek, költségjegyzékek elkészítését, művezetés, számlálás, felülvizsgálat végzését.

Építészeti és mérnöki ügyekben felvilágosítással szolgál.

Vázlatterveket

díjmentesen küld

igyekeznek kényelmetlen helyzetéből a ezért döntő ítéletet akar elméje állapotáról. A bécsi elmeorvosok ugyanis betegnek mondják, ellenben a magyar és horvát orvosok, akik megvizsgálták, azt állították, hogy semmi baja. A két ellentétes véleményt akarja a művész a berlini orvosokkal felülvizsgáltatni. Odilon asszony órákhosszat elbeszélget látogatásával, de még eddig senki sem ment el tőle azzal a benyomással, hogy beteggel beszélt. Gyámjával, Müller doktorral még nem békült ki. Azzal vádolja, hogy a sok izgalommal, amelyet neki neki szerzett, hátráltatta gyógyulását. Arról is panaszkodik a művész, hogy gyámja kevés pénzt küld neki, sokkal kevesebbet, mint a mennyi vagyoni állapotához képest megilletné. Azonkívül Müller dr. mindenhol parallitkának mondja őt, s emellett hosszú leveleket küld a pör állásáról, a mi feltűnő ellentmondás. A művész Magyarországon akarta megvárni, míg pöre véget ér. Müller dr. fenyegetésekkel rábírta, hogy hagyja el Magyarországot. A művész egyszer kijelentette az ügyvédnek, hogy nem akar tovább gyámsága alatt maradni s ekkor Müller dr. azzal fenyegette meg, hogy sok pénzébe fog kerülni a gondnokság feloldása, mert az adóbevallásnál eltkolta jövedelme egy részét.

— Tűz a vajdahunyadi állomáson. *Vajdahunyad* jelenti tudósítónk: E hó 27-ikén este nyolc órakor a vasúti állomás *áruraktára* ismeretlen okokból kigyulladt. A városból azonnal kivonultak a tűzoltók: *Ferenccy József* és *Rimbásek Győző* vezetése alatt, minthogy azonban a közeiben elegendő víz nem volt, nem tudták a tüzet elfojtani és így az *áruraktár* porig leégett. A kár meghaladja a 10.000. koronát. A tűz okát nem tudják.

— Elsülyedt gőzös. *Lorient*-ből jelenti egy távirat: A *Coalcoal* postagőzös elsülyedése most már kétségtelen. A kapitány és 12 matróz a vízbe fullt és csak a másodkapitány menekült meg egy norvég gőzösn.

— Meggyilkolt rendőr. *Szatmár* ról táviratozzák: Egy *Kikó* János nevű, emberölésért már hosszabb idő óta körözött gonosztevő vakmerő gyilkosságot követett el. *Halmi György* községi rendőr négy társával éjjeli őrzésen fölismerte *Kikót*, akit aztán le akart tartóztatni. A gonosztevő ellenszegült, egy észrevétlen pillanatban a mellette álló *Halmi* rendőr válláról lekapta a fegyvert és a *rendőrök közé* lőtt. A golyó *Halmi* szíven találta és nyomban megölte. A gyilkost nagy nehezen sikerült letartóztatni.

— Orgyilkosok keresztetnek. Ilyen című, tegnap megjelent cikkünkkel kapcsolatban *Hoffmann David* szereplésére vonatkozólag közölnünk kell, hogy ő még azelőtt értesítette munkatársunkat az őt fenyegető veszedelemről, mielőtt még a szobanforgó embereket elvitte volna megbízójához. Ezt annál készségesebben hangsúlyozzuk, mivel *Hoffmann David* ebben az ügyben teljesen korrektül és tisztességes emberhez méltóan jert el.

— Visszahelyezett tanító. A hivatalos lap közli, hogy a közoktatásügyi miniszter *Sesztay Emil* gaurényi és *Retozán Pál* nagyhalmágyi állami elemi iskolai tanítókat kölcsönösen áthelyezte. Ilyen formán *Sesztay Emil*, kinek ok nélküli áthelyeztetése a tavasszal élénk sajnálkozást keltett Nagyhalmágyon, ismét visszakérül régi működési helyére.

— A megszüntetett feleség. Egy előkelő orosz tábornokot nemrég az a baleset érte, hogy a környezetében lévő katonatisztek egyike megszüntette szép fiatal feleségét. A katonatiszt polgári ruhát öltve, az asszonnyal együtt nyakába vette a világot, mindenfelé utazgatott, a megcsalt férj pedig boszút libegve üldözte őket. A nyomukban is járt, de mindenhol már későn érkezett, a többi közt *Génuába* is. A szerelmecsek onnan is tovább mentek, majd pedig fölültek a *König Albert* óceánjáró gőzösré és Amerikába utaztak. A férj Európában maradt, de volt gondja rá, hogy kellemetlenséget szerezzen a fiatal párnak. Alig ért ugyanis a minap a *König Albert* a newyorki kikötőbe, a katonatisztet és az asszonyt, a ki *E-sipov Gabriella* néven utazott, letartóztatták. Előjük lépett a bevándorlási iroda egy hivatalnok, meg a newyorki orosz konzul, a kik megtiltották nekik, hogy a szárazföldre lépjenek. A tisztet és az asszonyt összes holmijukkal egyetemben átvitték a *Savoyen* nevű francia hajóra, a mely már elindult velük vissza Európába.

— Az Opre-kura. Aradon, sajnos, még mindig sokan vannak, akik nem szereztek személyes meggyőződést az Opre-kura csodahatásáról. Pedig köztudomású, hogy a Katalin-fürdőben milyen szép eredményeket ér el a vizgyógyászat terén *Opre Péter* dr. Kőszvényes bántalmaktól, gerincbajoktól, gégebajoktól és számos más betegségekől szabadítja meg az ő vizgyógyomlója a szenvedő emberiséget. Opre dr. a hálaíratok egész tömegét kapja azoktól, akik az ő kurája folytán visszanyerték egészségüket és újra akadálytalanul hozzá foghattak a kenyérkereső munkához.

— A makacs vasfüggöny. A müncheni udvari színházban szombaton este érdekes körülmények között maradt el az előadás. *Berlioz Hektor Troja bevétele* című operája volt kitűzve előadásra s a dalmű meglehetősen nagyszámú közönséget vonzott a színházba. Amikor az előadásnak meg kellett volna kezdődnie, a csak nemrég részben átalakított vasfüggöny nem emelkedett föl a magasha. Elmult tíz perc; a vasfüggöny ajtaján ekkor kilépett *Fuchs* főrendező és jelentette a közönségnek, hogy a vasfüggöny gépezete megtagadta a szolgálatot, de azonnal elküldtek gépészekért, arra kérte tehát a közönséget, maradjon néhány percig türelemmel. Jó félórát vártak s ekkor a függöny, a műszaki személynél emelve, kissé felemelkedett, de csakhamar újra visszahúnt. Hiábavaló volt minden kísérlet s végre is *Fuchs* főrendezőnek nem volt más mit tennie, kénytelen volt sajnálatának kifejezése mellett bejelenteni a közönségnek, hogy az előadás elmarad.

— A dohánytermelés körül *Grasseli Norbert*, a békéscsabai dohánybevaltozóvatal kezelője „A dohánytermelés körül tudnivalók” címen érdekesen és zamatos magyarsággal megírt népies szakmunkát adott ki, mely különösen a gazdákat és dohánykertészeket érdekelheti. A mű, mely a szerző kiadásában jelent meg, egy koronába kerül.

— Halál a kuthan. Végzetes szerencsétlenség történt ma Világoson. *Kure Anna* nyolc éves leánya, aki nagybátyjánál, *Csurgár István* gazdálkodónál volt látogatásban, ma reggel beleesett a község egyik kutjába. A leány segítségkiáltással az arra járók a kuthoz futottak és még élve húzták ki *Kure Annát*, de a leánya rövid idő múlva meghalt. Az esetet bejelentették az aradi kir. ügyészségnek, amely megadta a temetési engedélyt.

— Aki a hajfonatokba szerelmes. Berlinből jelentik, hogy egy *Langs Alfréd* nevű takarék-

pénztári szolgát tetten érték, amikor egy diák-leánynak hajfonatát levágta. A leány atyja nyomban üldözőbe vette a fiatal embert és tartóztatta. A rendőrség lakásában *tizenkilenc hajfonatot* talált. *Lange* kihallgatásakor azt vallotta, hogy már 18 esztendő kora óta valami hajfonatát vágy úzi és nógatja arra, hogy a nők haját levágja. Egy orvos tanácsára éppen ezért már 14 esztendő korában hajóinas lett és kilenc esztendőn keresztül szolgált a tengerészetnél. Azt remélte, hogyha nőketrikkán lát, majd csak kigyógyul betegségéből. Azonban keservesen csalódott, merő állg érkezett meg *Berlinbe*, máris vett magának egy éles ollót és hozzálátott a hajfonatok levágásához. Legelőször mult karácsonykor fosztott meg egy körülbéli tizennégyesztendő leánykát hajdísztól. Másodízben egy tizenháromesztendő leány hajfonatát vágta le. Minthogy azonban nagyon félt a rendőrség beavatkozásától, több hajfonatot nem „lopott”, hanem egy fodrásznál tizenöt darabot készíttetett. Minden jel arra mutat, hogy *Lange* a hajfonatlopás betege és a rendőrség azt is megállapította, hogy a szerencsétlen fiatalember már e betegsége miatt szanatóriumban is volt. A lakásán talált hajfonatok között egy kínai tincset is találtak.

— Kosárfonótelepek Temesmegyében. A mint egy műszaki lap írja, Szabadkan 500 000 korona tőkével kosárpárr t. alakult, melynek főkötelepei Szegeden és Kecskeméten, munkatelepei pedig a temesmegyei *Szépfaun* és *Traunau* lesznek.

— Művészi képek. Ma nyitotta meg *Kossák J* utóda aradi fényképész a *Weltzer János*-utcai fényképkerakatait, amelyekben a kiállított képek valóban nagy haladásról, kiváló ízlésről tesznek tanúságot. Szébbnél-szebb képek sorakoznak itt egymásután, amelyek közül különösen az újabb feltalált „*Radium*”-papírra készített felvételekről, meg az ugyanevezett „*Olographia*” festményekről kell megemlékeznünk. Ez utóbbiak nemcsak szépség, de érték tekintetében is meghaladják az olajfestmények értékét, amellyel az alak természetesen színeit és plasztikáját is hűen adják vissza. Emeltesre méltók még a „*Jakobi* platinra” felvett tus-kivitelű képek is. A vesztüblt, amelyet számos női, gyermek, családi, valamint zenekép díszít, valóban érdemes a megtekintésre.

— Birtekcsere. Az aradi törvényszék telekkönyvében a következő birtekváltozásokat jegyezték be: *Bán István* és *Mészáros Katalin* eladja az aradi 6952. sz. tjkvben felvett szántót 1600 koronáért *Toth János* és neje *Kása Mari*-nak. — *Pakurár Pável* eladja az aradi 6050. sz. tjkvben felvett *Borju*-utca 9. sz. házat 1600 koronáért *Kuzman György*-nek. — *Tóth Mihály* és neje *Bartal Erzsébet* eladják az aradi 6103. sz. tjkvben felvett *Demeter*-utca 44. sz. házat 6800 koronáért *Czvitkovits István* és neje *Damján Ilonának*. — *Puzsin Vászáné Dekmanov Hajnalka* eladja az aradi 2985. sz. tjkvben felvett szántókat 3000 koronáért *id. Loza János* és fia *Loza József*-nek. — *Dr. Ispravnic Szever* eladja az aradi 8130 és 8485. sz. tjkvben felvett szántókat 2260 koronáért *Raicu Demeter* és neje *Styop Lánának*. — *Schweil Gusztáv* és neje *Forck Anna* eladják az aradi 2288. sz. tjkvben felvett *György*-utca 64. sz. házat 2000 koronáért *özv. Ispravnic Rómusné Hrisofski Mária*-nak. — *Szirmai Antalné Birnsum Fanny* eladja az aradi 6742. sz. tjkvben felvett *Szt. László* utcában fekvő 127. □ öl telket 8000 koronáért *Toth Imre* és *Dvorcsák János*-nak. — *Kiefer Ferenc* eladja az aradi 1479. sz. tjkvben felvett új utca 6. sz. házat 800 koronáért *Csoma Gyuláné Horváth Mária*-nak.

— Vesztek tört aranyat, ezüstöt, gyémántot, briliántokat, gyöngyöket, a legmagasabb áráért, avagy új tárgyakra átcserélek. Nagy ékszer, ezüst, drágakő és finom gemm zsebkészlet. Nagy választék elsőrendű nehéz tüzezüstölt *China* ezüstajándéktárgyak és evőeszközökben, egyedüli elárúsítása a világ legjobb ezüsttisztító szerének. Tisztelettel: *Wainberger Ferenc* Aradon, *Fischer Eliz* palota. Telefon 439. 2479

HACK ENDRE okleveles építész és építő-mester

műszaki irodája ARAD, Kápolna-utca 4. szám.

— Szellő és divatos selyem és bársony szövetek gyermekeknek, vagy blousoknak, úgy ünnepi ajándékok szükségleténél figyelembe ajánljuk lapunkban Schweitzer & Co. Luzern (Schweiz) világhírű selyem szövet export cég hirdetését.

— Megérkeztek a legdivatosaabb feccu ékszerek. Ezüst évszámzókat legnagyobb választéka Arany, ezüst, acél zseborák. Külön helyiségben kina ezüst osztály, világhírű gyártmány. *Grallert J. és fia, Andrásy tér 22.* 2435

— Kaiser Barax bőr puder a legjobb hintő szer a gyermekek részére turistáknak, valamint katonáknak. Mintán ezen gyártmány igen gondosan van készítve, minden növényi alkotórészek nélkül, ki van zárva a pórusok bedugulása, mely esetben bőrkiütések támadhatnak. E bőr puder csillapító hatású és így izzadság ellen is kitűnő védő szer.

— Mindnyájunknak kell neha egy erősítő szer, mert a folyamatos munka farasztó. Kitűnő erősítő szernek bizonyult a „Scott féle Emulsió”, mely főleg csukamáj olajból áll, csakhegy igen jó ízű és a leggyengébb gyomor is könnyen emésztheti. A „Scott-féle Emulsió” minden gyógyszerárban kapható.

— 50 év óta mindenütt közkedveltségnek örvendőnek köhögés rekedtség, torok és lelegzési szervek működési zavarainak a világhírű Egeri fete mellipasztillák. Doboza 1 és 2 kor (Próbadozoz 50 fillér) Kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Főraktár: Nador gyógyszerár, Budapest, VI., Váci körút 17.

— A hirtelen beállott hideg következtében igen sokan panaszkodnak torokbántalmakról. Miért nem használja tehát az orvosok által fog, száj és garat ápolásra általánosan elismert legtekintélyesebb szert: Dr. Dembitz szab. Aseptol szájvizpasztilláit? Az Aseptol szájvizpasztillák antiseptikus, adstringens, desodoráló hatásúknál fogva nemcsak a fogak romlását gátolják, a fogakat és foghúst edzik a szájkelet-metlen szagát megszüntetik és a szájat illatosítják, hanem mint kiváló garat edző szer torokbajok ellen a legkiválóbb évszer, miért is — különösen gyermekeknek — nélkülözhetetlenek. Az Aseptol szájvizpasztillák előnyeit és kiválóságát legjobban bizonyítják a minden dobozhoz mellékelte orvosi vélemények.

— Bolhák, svábok, poloskák legbiztosabb pusztító szere Vojtek és Welsznel Aradon 112

Toálettek egy főuri esküvőn.

(A Hadik—Pallavicini-nász.)

Arad, szeptember 29

A főváros hölgyközönsége nagy érdeklődéssel nézte végig tegnap a Hadik—Pallavicini nászünnepeket, melyek szebbnél szebb toálettekben a gyönyörködhetett. A budavári Mátyás templomban vezette el társához Hadik Béla gróf Pallavicini Stefánia örögrófnót, Pallavicini Ede örögróf és neje, született Majláth Adéi grófnő leányát, néhai Majláth György országbíró unokáját. Az esküvőn nagyon sokan voltak a főuri világtól, az urak mind diszmagyarban a hölgyek remek ruhában. A toálettek közül különösen az alábbiak tűntek ki:

Pallavicini Stefánia grófnő menyasszonyi toálette, tiszta diszmagyar stílusban tartott ruha, a legfinnyesabbnak mondható, melyben valaha főuri hölgy az oltár elé lépett. A különleges célra szőtt duchesse so eiből készített és több mint 3 méteres impozáns uszálylyal ellátott menyasszonyi ruhát régi értékes valódi csipke borította, a derék Erzsébet királyné diszmagyar ruhájához hasonlóan, elől nyitott és ritka szépségű, kinoset érő, valódi gyöngy sor tarta össze. A decolletagat egy leheletszerű finom crepe mousseline fűdi, az ujjakat két egymásra eső dudor képezi.

Az örömanya, Pallavicini Ede örögrófnő toálette gyöngyszürke crepe de chineből való, mely-

nek fűdiáját meszeszerű irish-csipke képezi és izlásses összeállításával általános feltűnést keltett.

Gróf Majláth Györgyné született Zichy Srella grófnő nászünnepekre készített ruhája almazöld moltrée-renaissanceból való ornamentális hodrusbanyal csipke áttörésekkel, fehér, nehéz selyem és mousseline de soie alsó ruhára dolgozva, hosszú uszálylyal. A derék gazdagon van díszítve ugyan ilyen csipke és kézhimzéssel.

Gróf Majláth Józsefné született Széchenyi grófnő ruhája remeke a szabészságnak. Felső ruhája fekete plissírozott crepe mousselineből valódi fekete brabanti csipke inkruziációval, közte átvonuló 3 széles acélkék bársonypántokkal, nehéz gyöngyfehér duchesse selyem alsó ruhára dolgozva, a gyönyörű corsage: 2 nagy himzett revers díszíti, két bársonnyal szegélyezve, óriási brillans gombok és ivoir Aelngon csipke pasztron egészítik ki.

Leányai: Majláth Erzsébet és Stefánia grófnők és gróf Majláth Györgyné leánya. Livia grófnő, mint nyoszolyó leányok, rendkívül bájos virágoskék volíe de soie ruhában jelentek meg; az igazi fiatal leánygenret képviselő ruhájuk, valódi irish-csipkével és hosszú övzávalaggal díszítve.

Gróf Zichy Rafeleáné született Pallavicini grófnő ruhája, különösen apart-szabásu barackezsinű tuszoból készült, hosszú uszálylyal, a derekán gazdagon himzett taftból fekete écharpeszerű dísz, van alkalmazva, feleér indiai mousselineből készített pasztron és ujjakkal.

Gróf Majláth Gézné, született Zichy Marietta grófnő kezdtümje tengerzöld bengaliből való. Az alj felső fele plissírozott, ugyanoly színű crepe mousselineből áll, a szűzű himzéssel díszítve. Egy teljesen új szabásu testhez álló gallér egészíti ki a választékos ruhát, mely széles övvel az alakhoz simul.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Késő elégtétel. Az aradi lapok is sokszor írtak arról a nagy bülapőről, amelyben a szabadkai büntető törvényszék váltóhamisítás miatt Erdősi Herman máv. főkapitányt börtönbüntetéssel sújtotta. Knesevich Helén dugdug szabadkai urnő kárára Pach János és társai váltóhamisítást követtek el. Ez az ügy most ördöször került a többszöri perújítások folytán a szabadkai törvényszék elé. Az alappörben és az első ízben megújított pörben szerepelt vádlottak a bíróság által kiszabott büntetésüket már el is szenvedték. Közülük a legérdekesebb alak Erdősi Herman, aki az első ízben megújított pörben folyton ártatlanságát hangsúlyozta és akkor, midőn a bíróság az ő állítólagos bűnösségét megállapította és 6 havi börtönnel sújtotta, elkeseredésében annyira elvesztette ömuralmát, hogy a tárgyalási előnkre akart rohanni, a bíróság kénytelen volt a tereből kivezetetni és csak megblincselve volt oda visszavezethető. A bíróság által kiszabott büntetés elszívódása után Erdősi nem nyugodott meg a megdöntöttségben és a hivatalvesztésre ítélte, tönkrevető ember nagy fáradtsággal és nagy küzdelem árán kivitte azt, hogy a bíróság az ügyben újból ítélkezett. A szegedi kir. ítélőtábla a múlt hónapban elrendelte az ügy újra való felvételét és a szabadkai kir. törvényszék tegnap tárgyalta az eléje immár ördöször kerülő ügyet. A régebben hozott ítéletet megsem-

misltve, Erdősi Hermant az ellene emelt vád és következménye alól felmentette. Az új büntető perrendtartásnak értelmében Erdősit, ha az ítéllet jogerős lesz, államkincstárral szemben kártérítési igény fogja megilletni.

§ A szerelmes csendő. Különös bűnpört tárgyait a szegedi ítélőtábla büntető tanácsa. A vádlott egy bajai napzármas asszony, Wéber Henrikné, akit néhány hónap előtt lépés gyanúja miatt a bajai csendőrség letartóztatott, de nemsokára szabadon engedte, mert kiderült ártatlansága. Amikor Wéberné ki-zabadult, följelentést adott be a szegedi csendőrkörletti parancsnokságnál Solis István csendőrről, akit azzal vádolt meg, hogy őt a fogházban megkötözték és megbecsületelték. A vizsgálat során a csendőrről ártatlansága kiderült, amire Wéberné hamis vád miatt följelentette a szabadkai törvényszéknél. A bíróság a vádlottat 6 hónapi börtönrre ítélte. A tábla Wéber Lajos dr. védelme után a vádlott büntetését 8 napi fogházra szállította le.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Laikus. A földmérés — görög szóval *geodésia* — az a tudomány, amely a föld fizikai felülete egyes részei alakjának és méreteinek vagy az egész föld matematikai felületének meghatározásával foglalkozik. Ezkét a színtézis, amely a legpontosabb módszert nyújtja a föld egyes pontjai magasságkülönbségének meghatározására; a háromszögöl magasságmérés és a barométeres magasságmérés. Azok előtt, akik sehase foglalkoztak ezzel a tudománnyal, az is homályos magyarázat lesz: egész világosan azt lehetne mondani, hogy a geodésia célja a föld alakjának és felületének minél pontosabb megismerése. S akit ezzel a tudománnyal foglalkoznak, azokat nevezik földmérőknek.

Egy vén nyug. Annak idején, ha az ügynek ez a része köze ebből aktuális lesz, így irányban fél fogunk szólni. S íves figyelmeztetését köszönjük.

Z—b A pályázatot már elkészít.
Nem közölhetők: A szőlőhegyek szezonja. — Irógépes levelek. — Kisért a sár. — Hörgő bánat. — Trotty James szereneseje. Vidéki előfizető. Egyik se nyert.

IDEGENEK ARADON.

Szeptember 29

Közvetlen szálloda. Baró Kanassy B. György birtokos T.-Murány — Zeltreozky Karoly birtokos és neje Kovács. — Ottlik Ilona birtokosné Servén. — Medgyessy Ignác dr. ügyvéd és neje Vinga. — Kohn Sándor birtokos Álvaca. — Kummerer Károly magázó Budapest. — Csáran János birtokos Seprés. — Naberecky J. magázó Körösbánya. — Szathmáry I. magázó Nagyszalonta. — Pressly Loránd hadnagy Nagyszalonta. — Meier Ferenc utazó Hajdu. — Horovics Gusztáv hírapíró Budapest. — Cseh Vilmos baakigazgató Budapest. — Buday Pál dr. főbíró és neje Zenta. — Mikes Gyula min. tan. Budapest.

Pannónia szálloda. Paguba Vazul ny. törv. bír. Pécska. — Daniel Béla gyógyszerész Nagykaroly. Lichtenstein Öcön utazó Nagyvárad. — Ganea Demeter tb. lelkes Szekes. — Harin Jakab papnö. vendék Arad. — Moga János papnövevendék Arad. — Osvada C. Vali takp. pénztárnok Vajdahunyad. — Hirschl Adolf kereskedő és leánya Ujpanát. — Bratta János vendéglős Vinga. — Fischer Jenő gyakornok Borosabes. — Hansel Albert fakereskedő Nagyszentmiklós. Friedmann József kereskedő Perda. — Kemény Mihály műszerész. Szeged.

Angol A kizárólagos posztó gyári raktárban
öltöny
35% megtakarítással szöveteket
árusítunk.

Leichner és Fleischer
Arad, Szabadság-tér 17.
Fiuk részére maradékok kaphatók.

Vászon, chiffon, asztalnemű, selyem, szőnyeg, divatszövetek és férfi divat nagy raktára.

CSARNOK.

Életmentés.

Irtá: Szántó Kálmán.
(Vége.)

Az asszony csak hallgatta.
— A revolver miért van a zsebedben?
— Hát nem mindig velem szokott jenni? attól félsz? na itt hagyom neked.
— Édes gazdám, sokkal jobb szeretném, ha te magad maradtál itt.
— Nem lehet, édes rózsám, hajnalban rukkolkunk s tudod, akkor aludnom kell.
— Oh, mentél te már innen másszor is rukkolásához... van ám még pezsgők, én is iszom; akkor szerettél mindig legjobban, ha csipegettem veled; nagyon rám ijesztettél csakugyan, ma nemcsak csipegetek, iszom veled együtt, megílsd, milyen duhaj jó kedvem lesz, soha se láttal még olyannak, belem szeretsz újra, jobban, mint valaha; ha már el kell válnunk, mulatva váljunk!... Nina, mind hozza be, ami borunk van!
Az asztal teli lett palackokkal. A széles ehédő-pamlagra ültek, a leány az ölébe hajtotta a fejét az embernek, két karjával a nyakába csimpajozott. A melljük tölt felszolgáló asztalkán csak éppen egy palack még két pohár fért el.
— Kipirosított-e már az arcom? a szemem már csillog, érzem, az ajkam is ég, mintha tüzláng futna keresztül rajta!
Odakinálta az embernek, aki szenvedélyes hévvel kapta el a beszélő szók öznében harapdálta véresre.
— Meg akartál szólni tőlem, gazdám, a hüségos kutyaadtól? már olyan rég mondtál kutyaadtól, mondd, az vagyok még?
— Az, kutyám!
— Mégis szeretsz! de nem engedlek, utánad szököm, még a halálba is...
— No, ne beszélj bolondokat!
— Nem te, hanem visszahúztak a koporsó széléről, visszapereltek a másvilágról is. Az anyim vagy, nekem adtad magad, s az egyeségünkben nem engedlek ki, csak szabad akaratral Most nem adlak.
— De ha én elhagylak!
— Próbáld meg, ha én nem akarom, s nem akarom... Hát szegény lettél? annál jobb, annál jobban összeillünk, De már csakugyan igyunk.
— Nem igaz! eddig illettünk össze! amíg ur voltam s volt jussom rendelkezni. Most már csak bujkálni van, elbujni, a ol senki sem talál rám.
— Hallod-e édes gazdám, nem is vagyunk olyan nagyon szegények, mint gondold. En még tán ki is segíthetlek a bajból. Olyan bőségesen láttál el mindig, hogy nem tudtam veie mit csinálni. Nézd!
Felugrott mellőle s lekapta a kulcsos karikát, mely az övébe volt tűzve. Kinyitotta a hálszoba szekrényét, patyolat tisztaság, csodálatos rend áradt ki belőle, bent hátrugva egy kis vasszekrény állt, annak külön kis kulcsát

oldta le a nyakáról s kiszorta a tartalmát. Arany, ezüst pénzdarábok, kisebb nagyobb bankjegyek, apró takaréktvények hullottak ki belőle. A férfinak felvillant rá a szeme s hosszú ujjával belevájált. Aztán ernyedten esukított össze megint.
— Haha, csöpp a tengerbe! jól van édes rózsám, látom, derék kis gazdaszony voltál mindig.
— Oivasd csak össze! nem olyan kevés az; hát, nyolc, tízezer forint!
— Csöpp a tengerbe!
— Meg az ötven hold, amit rám íratnál... tudod-e mit gondoltam? halgass csak rám!
Megint átölelte a két karjával, az arcát az arcára fektette s az ajka olyan közel volt hozzá, hogy szinte balélehelte a szókat.
— Csak hallgass ki türelmesen!... hát meghalsz ennek a világnak, a te világodnak. Hát meg is haltál már neki!... Elmegyünk kettőn a szebeni kis tanya, az erdélyi mőcök közt ugyan ki tud Pereszlényl Andorról? Élettedben se voltál ott s ott újsgát se olvasnak. Én ispán lánya vagyok, tudok tehenet fejni és disznót hizlani; tudom, hogy kell kukoricát vetni és hogy kell szántás alá készíteni. Megílsd, paradicsomot csinálók a mi kis ötven holdunkból. Akarod.
Csönd.
— Ugy-e hogy a tarod? akarod!
— Jó, majd alszom rá egyet, most már csakugyan megyek. Holnap majd beszélünk még róla.
— Holnap!... Jó, menj, ne felejtsej itt a revolvered.
— Édes kis leányom!
AZ asszony nagy zokogással borult a keblére.
— Mikor a homlokodra illeszted a csövé, arra gondolj, hogy én is utónad ölöm magam... és még valamire... arra, hogy akkor hárman halunk meg együtt.
— Mit beszélsz?
— Csak azt, amit mondtam, suttogta s elrejtette arcát a gazda kebelén.
S most még nagyobb lett a csönd. A férfi szótlanul simogatta a keblére hajolt fejét, aztán fölemlte az állánál fogva az édes finom arcot, tőle szokatlan, magának is ismeretlen gyöngéd-séggel emelte föl, az asszony ráemelte a tekintetét, teli volt könnyvel, mosolyogni szeretett volna, de az ajkai vonaglottak s így néztek egymásra sokal.
S akkor megszólalt a férfi:
— Hát gyerünk!
— És mentek.

NAPIREND.

Szeptember 30. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Jeromos. — Protosztáns naptár: Jeromos. — Görög-keleti naptár (szeptember 17.): Zsófia. — A nap két 5 óra 57 perckor, nyugszik 5 óra 42 perckor.
Időjelés. A központi meteorologiai-intézetnek Aradra küldött táviratral szerint, a mai napra a következő időjárás várható: Hűvösebb, zivatarek.
A Fehér Kereszt-egyesület ingyenes orvosi rendelésintézete (Magyar-utca 6.) Rendelő orvosok: Dr. Leitner Ernő

délután 3-4. Dr. Fodor Odón délelőtt 8-9. Dr. Rosenbaum Pál délelőtt 8-9. Dr. Hermann J. Károly kedden és pénteken délelőtt 12-1 óraker.
Szeptember 30. Az aradi Meteor kerekpárklub versenye délután 2 óraker. — Az aradi jókedv asztaltársaság közgyűlése.
Október 1. Az aradi posta és távirtda tisztviselők ének- és sport-egyesületének értekezlete este 8 óraker (Forray-utca 3.)
Október 7. Az aradi iparosifjak önképző-egyletének hangversenyyel egybekötött táncvígalmá (Iparosház.)
Október 11. Körorvosválasztás Kis Peregén.
Október 20-21. Aradi löversenyek.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

A tőzsde az izraeliták ünnepe miatt zárva volt.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.
— Szeptember 29. —
Magyar elsőrendű: Óreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban 112-113 fillérig; óreg közép páronként 300-400 kilogrammon sulyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 118-119 fillérig; fiatal közép páronként 251-320 kilogramm-ig terjedő sulyban 124-126 fillérig; fiatal könnyű páronként 250 kilogramm-ig terjedő sulyban 126-128 fillérig.
Ezerbát: Nehéz páronként 260 kilogrammon felül sulyban — fillérig; közép páronként 240-280 kilogramm-ig terjedő sulyban — fillérig; könnyű páronként 240 kilogramm-ig terjedő sulyban — fillérig.
Sertéselétrám: Szeptember hó 26. napján volt készlet 40,998 darab, szeptember hó 27. napján főlajtatott 634 darab, szeptember hó 27. napján elszállított 183 darab, szeptember hó 28. napján maradt készlet 41,378 darab.
A hízott sertéselétrám irányzata: Csöndes.

Nemzeti Színház.

Vasárnap, 1906. évi szeptember hó 30-án:
Bérletsszünet. Bérletsszünet.
Délután 3 1/2 óraker, fél helyárrakkal:
Ludas Matyi.
Énekes tüneményes bohózat 8 képben. Irtá: Balogh István. Zenéjét szerzte: Szerdahelyi József.

SZEMÉLYEK:

Tündérkirály	Kulcsár L.	Döbrögi	Borbély S.
Gorombates	Ladislai J.	Ludas Matyi	Faludi K.
Szelidates	Zalai Margit.	Ilus, árva	Zsigmondi A.
Pletyka	Benkőné P.	Kobak, ispán	Szathmári A.

Kezdete délután 3 és fél óraker.
A) bérlet. A) bérlet.
Este 7 1/2 óraker, rendez helyárrakkal:

Gül-Baba.
Énekes színjáték 3 felvonásban, 4 képben. Irtá: Martos Ferenc. Zenéjét szerzette: Huszka Jenő.

SZEMÉLYEK:

Gül Baba	Hunyadi J.	Zulejka	Benkőné P.
Lella, leánya	Zsigmondi A.	Mujkóné	Zalai Margit.
Kucsuk Ali	Ladislai J.	Lüfikár	Kulcsár L.
Gábor diák	Rontal B.	A budai bíró	Szathmári A.
Mujkó, cigány	Faludi K.	Főzárándok	Palóczy Pál.

Kezdete este 7 és fél óraker.

Figyelem!

A n. é. közönségnek b. tudomására hozom, hogy a

Figyelem!

Pucher András
temesvári cserépkályhagyáros gyártmányaiból itt
Aradon, Deák Ferenc-utca 2. sz. a.
a Vass szálloda mellett

... raktárt nyitottam, ...
a hol hazai gyártmányú elsőrendű minőségű fa, szén és kőszén fűtésre alkalmas
Pucher-féle gyorsmelegítő cserépkályhák valamint takaréktűzhelyek, fűrdőkádak, falburkolati lapok megtekinthetők és az esetleges rendelések tisztításokra, javításokra és egyébre megtehetők.
A n. é. közönség b. pártfogását kéri

Prodánovits Döme.

A következő

ujdonságok

érkeztek

KERPEL IZSÓ

30,000 kötetes

kölcsonkönyvtárába:

R. E.: A félmilliomos asszony, Vajda: Práze, Goncsarov: Oblomov, France A: Ludláb királyné, Goncourt: Demailly Károly, T. cae choff: A szerelemről, Fergus Home: A bérkocsi titka, Wilde Oszkár: D. Profundis, Csikváry: A hivatal humora, Wolfser: A szociális története, Dodel: Mózes vagy Dawin, Büchner: Isten fogalma, Haekel: Világproblema, Conan Doyle: A haramiafogó, A sárga arc, A nagyfejedelem ség, A flottaszemélyes Furcsa hivatal, Müveltég Könyvtára: A technika viemányai, Az ember, Masson: Napoleon és a nők, Schröder: A hazugságok városa.

Nemzetben: Primer F: Die Erde bebt, Franzos K.: Der Poja, Koehler H: Ein idealer Mann, Kellermann: Yes erud Lt, G uder: Das Hündchen der Marquis, Die goldene Katte, der Bakchis, Noack V.: Was ein Berliner Musikant erlebte, Berlins, Wegener: Im steinernen Meer, Barsch: Von einem der auszog, Truh: Höhe in Schum, Ostwald: Matressen in Berlin, Zobeltitz: Des Lebens Enge, Mennel A.: Buchholzens in der Schweiz, Heaton: Um eines Haares Breite, Harland: Eine erlauchte Frau, Georgy: Die Peitsche, Lehne: Einsamkeit, Schwabe: Biel' jung mei e Seele, Hillern: Ein Arzt der Seele, Mizee Biedenbachs Erlebnis, Die Beichte einer wesen Afrikanerin Stillgebauer: Aus freudlosem Hause, továbbá számos francia és angol ujdonság.

Kölcsöndíj havi 1 kor. 20 fill., vagy kötetenként fizetve 8 fillér.

Vidéki bérlők

is a legfigyelemesebb kiszolgálásban részesülnek.

A zenemű-kölcsöntárba

is meglepő szép

ujdonságok érkeztek!

Zenekölcsöntári díj havi 1 kor. 40 fill., vagy füzetenként 14 fillér.

Legújabbak: Morano C.: N rida, Farkas Ö: Csabik a n pfány, Hedeberg: Cs-rebargár, Herblay: Bohém szerelem, Lehar: Schaukellied, Baustir-nal-Walzer, Iosavici: Orosz keringő, Gárdonyi: Fener Arns, Szombati: Nem nyomja a fejemet a bu, Lányi: Hat új magyar nótá, Fráter: Ott a hol a Marcs vize, Tüher: Emegyek a templom mellett, Barna: Mádli zsidó, Huszer: Däumchen fön az ég-en, Marthon: Madar Magyar Zerkertuz: Berger Zsigó, Kato, S ivem szép Katalin, Ascher: Koldusgróf, Lehar: Die lustige W. wa.

Elsőrendű minőségű, magyar gyártmány

Ujdonságok!

Levélpapirokból és képes levelező lapokból. Irélapok és

40

aradi és aradmegyei új felvételi

képes-levelezőlap

jelent meg kiadásomban.

KERPEL IZSÓ,

könyv-, zenemű és papírkereskedése Aradon.

Telefon 335. 332.

Őszi borsó

vetési célra

Nemess Géza

2471

cégnél

kapható.

Szántalanszor bevált

MATTONI'FELE
GIESSHÜBLER
SÁVANYUVIZ

küghomoknál és
hólyagkórúknál,
mint a hágyóvizet
megköli szor.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE
HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYÁNAK

hivatalos rovata.

A kör helyeszközlő-osztályának helyisége
SZABADSÁGTÉR 7. I. EMELET.

Hivatalos órák:

Dél előtt 9—1 óráig, vasárnap és ünnepnap d. u. 4—5 óráig. — Tagok ugy a vidékről, min helybeliek, naponta fölvetetnek.

Telefon 294. sz.

Telefon 294. sz.

Az állásközvetítés teljesen ingyenes. A kör tagjai előnyben részesülnek. Levélbeli felvilágosítást csak válaszbélyeg küldése mellett ad a helyeszközlő-osztály.

Kimutatás: szeptember 29-én.

ÜRESEDÉSBEN LEVO ÁLLÁSOK:

A fűszerszakmában jártas fiatal könyvelő. Helybeli írói dívat üzlet részére segédet. Helybeli fűszerkereskedés részére irástát. Vidéki vaskereskedés részére a román és német nyelvben jártas segédet. Vidéki üveg- és porcelánáru kereskedés részére fiatal segédet. Vidéki szövetkezet részére kereskedelmi iskolát végzett fiatal embert kezdő fizetéssel. Vidéki városba fűszer- és csomago-üzlet részére idősebb, nagyobb cégeknél már alkalmazva volt segédet. Vidékre a szövő cérra, rövidáru és rőfős szakmában jártas segédet, aki a kirakat rendezést érti. Vidékre idősebb fűszerkereskedés segédet, a ki a magyar, német és román nyelvben jártas. Vidéki mezővárosba fűszerüzlet részére fiatal iródi gyakornokot. Vidékre fiatal faüzleti elárultó segédet, aki a magyar és román nyelvben jártas s lehetőleg a könyvvitelt is érti. Vidék rőfős- és rövidáru szakmabeli segédet, a ki a magyar és tót nyelvben jártas. Vidéki kisebb városba kézműáru segédet, aki a román nyelvben jártas. Vidéki rövidáru üzlet részére fiatal segédet. Több vidéki kézműáru-üzlet részére románul tudó segédet, szerény igényekkel. Több vidéki fűszer és vegyesáru üzlet részére románul tudó, kezdő segédet. Aradi kisebb fűszerüzlet részére románul tudó fiatal segédet.

ALLÁST KERESOK:

Irodai gyakornokok állást keresnek. Délutáni foglalkozásra idősebb, az iródi teendőben és borszakmában jártas segéd. Utazói vagy raktárnoki állást keres óvadékos nyújtható egyén. Irodai teendőben jártas kisasszony szerény feltételek mellett állást keres. A fűszer és rőfős-áru szakmában minden igényeknek megfelelő segédek.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE
HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA.

Klein Sándor,
titkár.

Koppich Zsigmond,
elnök.

Miért

részesítik előnyben a Scott-féle Emulsiót a közönséges csukamájolajjal szemben? Mert a közönséges csukamájolaj rendszeren emésztési zavarokat idéz elő és a szervezet a csukamájolajnak csak igen parányi részét képes magába felvenni, míg a Scott-féle Emulsió-ban a csukamájolaj legfinomabb cseppecskékre lóvén osztva, még a leggyengébb gyomor által is könnyen emészthető. Ezenélfogva a csukamájolaj oly érfási táp és gyógyereje teljes mértékben javára van a szervezetnek és új erőt, új életet jelent.

A Scott-féle Emulsió valódságának jele a „hátán nagy csukahalat vivő balász” védjegy.

Ezen lepra való hivatkozással 675 fillér levelellyeg beküldése ellenében mintával bementve szolgál:

Dr. BUDAI EMIL „Városi gyógyszerháza”

Budapest, IV., Váci utca 84/50.

Egy eredeti üveg ára: 2 K 50 f. 72
Kapható minden gyógyszerháza. 3911

Ne vásároljanak selymet,

mielőtt a mi jótállással szelid, csodálatosan szép fekete, fehér és színes ujdonságainkról mintát nem kérnek. 3774

Különlégesség: Selyemszövetek menyaszeyi háli, látogató és utcai ruhára, blousra, bélére stb. méterenkint 1 kor. 15 fillértől 18 koronáig.

Mi dírect magánfeleknek adunk el és a kiválasztott selyemszövetet vám- és portómentesen a lakásra szállítjuk.

Schweizer & Co, Luzern 0. 52. Schweiz.

Selyemkeime kivétel. — Kir. udv. száll.

Tisztelettel értesítjük a nagyrabecsült közönséget, hogy MÜNZ I. cégnél töltött közel 16 éves működésünk után kitéptünk és helyben

Andrássy-tér 14. sz. a.

Vojtek és Weisz cég mellett.

Meisl és Adler

cég bejegyzéssel, egy a mai kornak teljesen megfelelő

uri-dívat,

fehérnemű és

kalapüzletet

október 25-én nyitunk.

Ez alkalommal hálás köszönetünket nyilvánítjuk irántunk tanusított jóindulatukért és kérjük annak további fentartásával az igen tisztelt közönség b. pártfogását.

Arad, 1906. szept. 30.

Kiváló tisztelettel

Meisl és Adler,

Andrássy-tér 14.

Kerman palota.

2908

Benoid-gáz a legolcsóbb világítás

1501

kastélyok villák, uradalmak, szanatóriumok, kórházak, hotelek, vendéglők, gyárak, laboratóriumok, állomások, kaszárnyák templomok, iskolák, kózsaságok és kis városok részére

50 normálgyertyafényű láng óránként csak 1-6 fillérbe kerül!

Nem acetylen! Robbanás veszélye kizárva! Legegyszerűbb kezelés! Bel- és külföldi ellenőrző nyilatkozatok. Bel- és külföldi szabadalmak. Számos kitanútatás. Érdeklődőknek bővebb felvilágosítást ad:

Magyar Benoid-gáz Részvénytársaság

ARAD, Pécska-ut 13/14.

Telefonszám: 561.

Költségvetés ingyen, minden kötelezettség nélkül.

Telefonszám: 561.

Aradon, Ujterem-utca 23, 24 szám alatt egy 5 szoba, fürdőszoba konyha, kamara és cselédszobából álló modern úri lakás esetleg azonnal is bérbevehető.

Bővebb felvilágosítást ad **Belházy Gyula Karám**, up. Feketebalog vagy a házmester. 2511

20928—1906. sz.

Hirdetmény.

Az 1906. évi augusztus hónapban engedélyezett italmérések várható forgalmáról az aradi m. kir. pénzügyőri biztos által küldött összeirásai jegyzék 8 darab ívét az állami jövedékről szóló 1899. évi XXV. t.-cz. 17. §-a és az erre vonatkozó utasítás 17. §-a értelmében 1906. évi szeptember hó 28 ik napjától számítandó 8 napra közszemlére azzal tesszük ki, hogy azokat az érdekeltek, névszerint Szabó Vincze, özv. Grósz Mózesné, Schell Péter, Löfler Dénesné, Hlavicza Rezső, Barta Jánosné, Répász Pál és az aradi kereskedelmi kör elnöksége, a kik italmérést engedélyt kaptak, nemcsak megtekinthetik, hanem az azokban kitüntetett forgalmi adatokra nézve ugy nevezettek, mint az aradi kereskedelmi testület és Ipartestület is nyújthatnak be a város fogyasztási adófelügyelőségénél észrevételeket.

Arad 1906. évi szeptember hó 22 én.

A városi tanács.

Feltűnő újdonság!
DELICE || Minden hirdetés felesleges, a monnyzó egyszer veszi és többé más nem szivhat.
legjobb valódi francozia
SZIVARKAPAPIR ES SZIVARKAHÜVELY.

Egy jóforgalmu fűszer és vegyeskereskedés

tőzsdével és italméréssel, amely 35 év óta fennáll, más vállalat miatt

eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Könyvkötészetünkben egy ügyes fiu tanulóknak felvétetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Egy 3—4 szobából álló ház

a belváros közelében

megvételre

kerestetik

Ajánlatokat „Magános ház” jeligével a kiadóhivatal továbbít.

Stabadságon lévén,

magyar, német, francia nyelvből és irodalomból

nemkülönbén egyéb tárgyakból saját lakásán:

Vécsey-utca 7. a) sz. alatt

órákat ad

Városy Malvin

szilágysomlyói 2510

áll. felsőleányiskolai igazgató.

A világon a legjobb és legbiztosabb **Patkányméreg** az özv. Weinberger Mórné-féle!

Mindenki csak egyszer győződjön meg róla, hogy csakis ezen szer utánóhatatlan. Egyszeri használat után annyira pusztít, hogy többé azon a helyen, ahol a pusztítás történt, soha tájára sem jön egér, vagy patkány. — Becses megrendelésüket úgy a helybéli, mint a vidéki közönségnek pontosan és azonnal szállítom. — 1 adag 1 kor., egy kiló 30 korona. — Maradtam tisztelettel

Fried Ignácóné, szül. Weinberger Hermína. Arad, Halász-u. 9. (Domány-ház.)

Eladó fajalma.

5 kilogrammos postacsomagokként frankó szállítok utánvétel mellett 3 koronáért szép válogatott egészséges fajalmát, u. m. Batul, Panik, Bellefleur, Bauman Ranet, Machanczky, Török Bálint, Kalvil stb. stb. fajokban.

Szállítok utánvétel mellett frankó szászvárosi állomás 100 kigr. rendelésnél válogatva 50 koronáért.

Válogatlan minőségűt 100 kilónként 30 koronáért. 2509

Czím

FRIED ESKELES

földbirtokos gyümölcsészatonál Algyógy

Alapított 1860.

MÜNZI.

úri divat üzlete

ARAD.

Állami távbeszélő 213.

Vadász és gazdászoknak! valamint turistáknak!

Eredeti angol lábszárak a legdivatósabb színekben.

Félgyapju párja 3 kor. 20 fill.

Tiszta gyapju párja 3 k. 60 f.-től 5 k.-ig.

Harisnyákban tett óriási bevásárlásaim folytán azon kellemes helyzetben vagyok, hogy azokat rendkívül előnyös áron adhatom. Legerősebb kötésű őszi és téli férfi harisnyák, remek színekben!

3 pár pamut	Korona	1.50
3 " " csikos	"	1.74
3 " " divat csikos	"	1.80
3 " félgyapju	"	2.—
3 " " csikos	"	2.20
3 " gyapju divat színek	"	2.90

APRÓ HIRDETÉSEK.

Hirdetéseket felvételnek a kiadóhivatalban József téren az 22. szám. Telefon szám: 151.

Am apró hirdetések előre megfizetésűek.

Ha az apró hirdetésnek ára 4 fillér, vastagabb betűkkel 6 fillér. — Csejédek kereset vagy csejédek ajánlatára apró hirdetés 20 szög 50 fillér, minden további szög 4 fillér. — Hirdetési levelezőlapok 30—40 fillért és 1 koronát kapnak a lapunk elosztó helyein.

Aki nek

ismeretség híján

szeszterva, szőlő, szőlővetőre, kényvelőre, szegőre, szénre, szeszterva, szeszterva, szeszterva, szeszterva.	kulcsárköve, gazdasszonyra, szakácsnőre, szobalányra, házi- vagy krochaszolgára, pénzbeszedőre, házmesterre, stb.-re van szüksége
---	--

Aki

eladni kíván

szeszterva, szegőre, szénre, szeszterva, szeszterva.	üzletet, műhelyt, lakást stb., vagy
--	--

Aki

beszerezni kíván

szeszterva, szegőre, szénre, szeszterva, szeszterva.	halászatot, telket, kocsit, lovat.
--	---

Aki

mindenestől vétel vagy bérvétel esetében keresi;

Aki

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban ér csélt, ha az

„ARADI KOZLONY“

kis hirdetés

rovatát használja.

Szőlőbirtokos urak!

Veszünk szőlőtörkölyt, melyet a termelés helyéről azonnal elszállítunk, cement görreinkbe helyezzük; átvétel alkalmával azonnal fizetjük. Ajánlatokat kérünk Winkler és Faragó, Gyorokon. 2514

Szalonna

téli szalonna 68, liszt sertészsír 72 kr. kilónként és minden hentes áru a legjutányosabb árban kapható Garai Károly hentesüzletében Aradon, Bocskó-utca 2. szám, Halterrel szemben. 2484

Kinek életbiztosítási ajánlata

vissza lett utasítva, forduljon bizalommal Tolkes Dezső főügynökhöz Budapest, I., Atilia-utca 85. Válaszbélyeg mellékelendő. Alügynökök díjaztatnak. 8687

Ugyes

felsőruha-varrónak ajánlkozik házakhoz helyben és vidékre. Cím: özv. Blatt Józsefné Török Ignácz u'ca 2 szám. 2488

Egy jó forgalmu mosóintézet

Arad, Fábán-utca 11. szám alatt az utcára nyíló helyiséggel, teljes modern felszereléssel elutazás miatt szabad kézből eladó. Bővebb felvilágosítást nyújt az üzlettulajdonosnő ugyanott. 2495

Jó karban lévő

féregmentes hálószoza és ebédő berendezés megvételre kerestetik. Cím a kiadóban. 2491

Veszünk könyvtárakat

egy-egy könyvet, Lexikonokat, jogi, szépirodalmi és egyéb munkákat legmagasabb árban. Ingusz I. és Fia könyvkereskedése Arad. 235

Uj ház eladó!

Arad, Szekeres-utca 4/a számú magánház eladó, mely áll 8 szoba, konyha, élejtár, modern fürdőszoba, kácsi és fapince vízvezetékkel berendezve, csejédek kis kertcskével szabad kézből, könnyű feltételek mellett eladó. Tudakozódhatni Nagykörut áll. tanítóképző-intézet, Hajdu Béla háztulajdonos urnál. 2382

Egy két szobás

Garcon lakás Boros Béni-tér 1 szám alatt november 1-re kiadó. Bővebbet Karolina-utca 3, földszint jobbra. 2466

40 aradi

és aradmegyei új felvételre képes levelezőlap jelent meg Kerpel Izsó kiadásában és ugyanott kapható. 246

Mezőhegyesre

kerestetik 8—9 éves gyermekekhez egy német leány. Bővebbet Uj-Aradon, Fő u'ca 1. sz. 2502

Kiadó családi lakóház.

Aulich Lajos utca 6. számú családi ház fürdőszobával novemberre kiadó. — Értékezhetsen Nagykörut 11. szám. 2515

Keresek azonnali felvételre

egy ügyes szakképzett segédet. Hirschmann Ignácz, fűszerkereskedő és dohánygyáruda, Lippa. 2512

Ne csak olvassa

hanem tegyen kísérletet a régen bevált orvosi

Steckenpferd Lilliom-tejszappannal

Bergmann és Társa cég gyármánya Drozda és Elba mellett Teschenben. Az előtti Bergmann-féle Lilliom-tejszappan (a két törpe védjeggyel) amely mentesíti az arcot a nyári pattanásoktól és gyönyörű fehér és finom színt ad az arcznak.

Darabonként 80 fillért kaphatók a következő győgytárakban:

Hajós Árpád,	1062
Rozsnyai Mátya,	
Földes Kelemen,	
Vojtek és Weisz droguerijában és	
Hegedűs Gyula pipere-üzletében.	

Egy jól jövedelmező üzlethez

8% kamat fizetése mellett

kölcsönt keresek

teljes biztosítás mellett, esetleg az üzletbe, mint társ elfogadjatik. A jövedelem 40 és 50 százaléka között. Kérek teljes címmel ellátott ajánlatokat a további személyes megbeszélés végett a Függetlenség kiadóhivatalához a „Munka nemeseit” jellegével. 2473

Több 100 orvos

véleménye szerint legkitünőbb szer

fog-, száj- és garat ápolásra

Dr. DEMBITZ ASEPTOL szájvíz-pasztill-fogorvos lal és fősopra.

Aseptol szájvíz-pasztillák 1 doboz 2 kor. fogpor 50 fillér kaphatók győgytárakban, droguerijákban és illatszertárakban.

Központi főraktár: Dr. Dembitz fog- és szájápolószerek laboratóriuma Budapest, Kerepesi-ut 10. Aradon: Földes Kelemen győgytárban. 3688 Orvosi vélemények minden dobozhoz mellékelve.

Aseptol-szájvíz-pasztillák pohár vízbe dova szén-sav képződés mellett önmaguktól oldódnak; antiseptikus, adstringens, desodoráló hatásuknál fogva a fogak romlását gátolják, a fogakat és a foghúst edzik, a száj kellemetlen szagát megszüntetik, a szájat illatosítják, a garatot edzik. Torokbajok ellen a legkitünőbb óvszer. Tuberkulózis és más fertőző betegségeknél a betegségeknek a szájon át való terjedését gátolják és a környezetet védik. Prophylacticus hatása gyermekek torokbántalmait illetőleg orvosiilag elismert.

„ASEPTOL” fogpor közömbösíti a fogakon képződő ártalmas savakat, gátolja a fogok képződését; forróvízben oldja és edzi a fogakat és foghúst; visszazserzi a fogak eredeti szép színt és fényét. 3689

Központi fekvésű

modern új házban

4—6 szobából álló 2518

szép lakást keresek november 1-re

Közvetítés díjaztatik. Ajánlatokat „Szép lakás” cím alatt a kiadóhivatal továbbítja.

18319—1906. khsz.

Hirdetmény.

Groglott Jakab és Tausch József aradi lakosok Miklós utca 26. sz. a. telkén egy tűzifa telep felállítására telepengedély iránt folyamodván, az 1884. évi XVII. tcz. 27. §-a értelmében a telep helyszín tárgyalására határidőül folyó évi október hó 8-án d. u. 4 órájára kitűzetik, melyre az érdekeltek ezuton is meghívattak azon észrevételre, hogy a telep helyszín és tervrajza, valamint az üzem módjának leírása a kapitányi hivatal iparügyi osztályánál folyó évi október hó 3-ig, mindenkor a hivatalos órák alatt betekinthező s a netáni észrevételek írásban ugyaritt, előszóval pedig a helyszíni tárgyalás alkalmával megtekinthezők, mert amennyiben ilyenek nem emeltetnének, s ha köztekintetek gátolag fel nem merülendék, a telepengedély az idézett törvény 80. §-a rendelkezéséhez képest ki fog adatni.

Arad, 1906. évi szeptember hó 28-án.

Sarlot, főkapitány.

4034—1906. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A világosi kir. járásbírószág, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak, Herió János végrehajtást szenvedő elleni 30 kor, 50 kor. és 50 kor. 11 fill. tőkekövelések és járulékaik iránti végrehajtási ügyében, az aradi kir. törvényszék, a világosi kir. járásbírószág területén levő, Pankota község területén fekvő, a pankotal 350. sz. tjkvben A. + 4. sor és 360/0 hrsz. a. fekvett, a tkv. szerint üres házhelyre 1647 kor., továbbá ugyanezen tjkvben A + 6. sor, és 1451 hrsz. a. fekvett ó-pankotai kerire 168 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fenebb megjelölt ingatlanok az 1906. évi október hó 8. napján délelőtti 9 órakor Pankota községhezánál tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% á, vagyis 164 korona 70 fillért és 16 korona 80 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1 én 3838. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Világos, 1906. évi július hó 7-ik napján.

Eladó helyett: Halász, kir. albtör.

2516

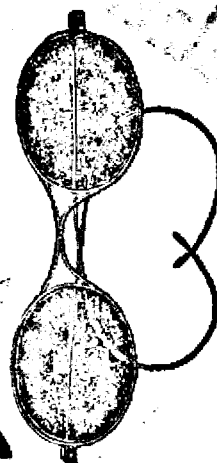
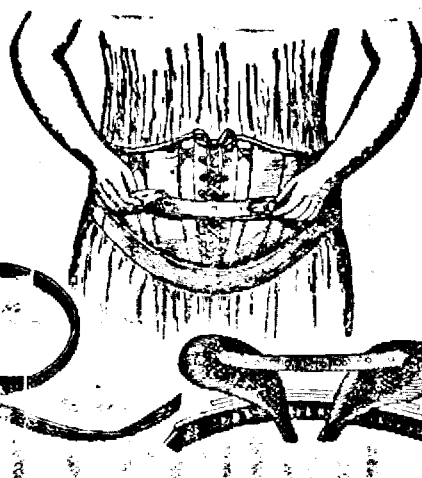
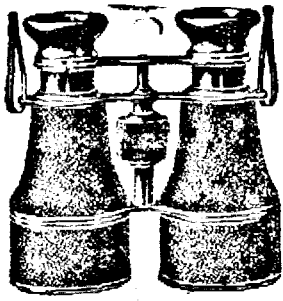
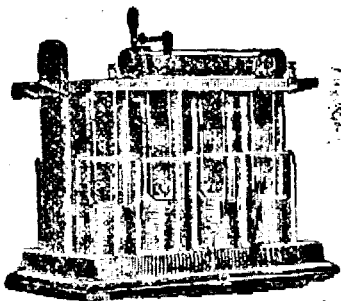
Nagy raktár párisi különlegességekben!

UJ!

UJ!

UJ!

UJ!

Andrássy-tér

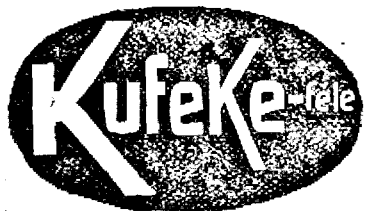
22

A nagyérdemű közönség tudomására hozom, hogy **Aradon, Andrássy-tér 22. szám** alatt a mai kor igényeinek megfelelő: Orvosi műszerek, saját műhelyemben készített kötszerek, ugymint: sérv, haskötők, szuspensoriámok, valamint látáserészeti cikkek, ugymint: színházi és tábori látószövek, mindenemü szemüvegek]

nagy raktárát megnyitottam.

1871 Szives pártfogását kérve, maradtam alázatos szolgája **Deutsch Mihály.**

Nagy raktár párisi különlegességekben!

A gyermekek kiválóan fejlődnek vele és nem szenvednek emésztési zavarban.

Kitünően bevált hányás, bélfurug, hasmenés stb. esetén.

A bel- és külföldön sok ezer orvos ajánlja.

Legjobb táplálék egészséges és gyomorbajos gyermekeknek.

Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban.

Diet. tápláló szerek gyára **KUFEKE R.**

Wien I. és Bergedorf - Hamburg.

SCHAEER EDE

1574

BETON-ÉPÍTÉSI ÉS ASZFALT-IPAR VÁLLALATA

ARAD, Szabadság-tér 10. szám.

Vállalkozik: granitto terazzo, beton- és aszfalt burkolatok, csatornázások, vasbeton-födémek, víztartányok, gépalapzatok, átereszek, tűzbiztos vasvázás beton-építkezések, nedves lakások szárazzá tételére, cement- és műkö munkálatok elkészítésére.

Czement és mosaiklap, cementcső, járda burkolati lap, gipsztábla.

Czement eladás kicsinyben és nagyban.

Női-, férfi-divat, vászon és rövidáru üzlet
Klein Sándor Arad,
Salacz-utca I. sz. Bloch-féle papirüzlet mellett.

A nagybecsű közönség szives tudomására adom, hogy Aradon, Salacz-utca I. sz. alatt (Lőcs Rezső ur házában) a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő

női-, férfi-divat, vászon- és rövidáru üzletet

nyitottam. Árukészletem beszerzésénél sulyt helyeztem azon körülményekre, hogy azok mind a legelőkelőbb forrásokból, a legdivatosabb mintákban s a legdusabb választékban kerüljenek raktárra; s hogy azokat a legolcsóbb áron árúsíthassam. Raktáromon vannak a legszebb és legizlésebb coustüme ruha és blouse kelmék, fekete és színes ruha és blouse selymek, velour, zsinór és tennisz parchettek, rumburgi, creasz, hollandi és pamut vásznak, chiffon, damaszt, Köpper batiszt, fehér és színes áruk; damaszt és dupla damaszt fehér és színes asztalneműek, férfi ingek, alsó nadrágok, gallérok, kézelők, nyakkendő; bélés és rövidáruk; ruhadiszek, himzések, csipkék és zsinórok. — Pontos, figyelmes kiszolgálás. Olcsó árak.

2406

Kiváló tisztelettel: **Klein Sándor, Arad, Salacz-utca I. sz.**

Asztalneműek.

Vásznak.

KÖZPONTI DIVATÁRUHÁZ
DEUTSCH TESTVÉREK
 ARAD,
MINORITA-PALOTA.

Tisztelettel van szerencsénk a n. é. hölgyközönséget értesíteni, hogy az eddigi továbbra is változatlan finom és legfinomabb árukészletünket az olcsóbb, de jó minőségű cikkekre is terjesztettük ki, úgy, hogy választékunkkal a legolcsóbbtól a legfinomabbig minden igényt teljesen kielégíthetünk.

A beálló őszi és téli évadhoz alant felsorolt cikkek ismert és választékban már megérkeztek, u. m.:

**Női divat-kelmék,
 Divat-selymek,
 Divat-bársonyok,
 Ruha-diszek,
 Barchettok,
 Kész blousok,
 Női confectió**

válogatott, legdivatosabb kivitelekben.

2498

Szőnyegek,
függönyök.Menyasszonyi
kelempények.